

Niniejszy dokument nie stanowi doręczenia w trybie art. 15 zzs⁹ ust. 2 ustawy COVID-19 (Dz.U.2021, poz. 1842)

Sygn. akt I ACa 467/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 marca 2022 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Grzegorz Krężolek
Sędziowie:	SSA Anna Kowacz-Braun SSA Sławomir Jamróg
Protokolant:	st. sekretarz sądowy Krzysztof Malinowski

po rozpoznaniu w dniu 15 marca 2022 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa Syndyka Masy Upadłości J. K. (1) jako osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej przeciwko U. K. (1), M. J. (1) i J. K. (1)

uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

na skutek apelacji pozwanych U. K. (1), M. J. (1) i J. K. (1)

od wyroku Sądu Okręgowego w Nowym Sączu

z dnia 26 lutego 2020 r. sygn. akt I C 12/19

1. wobec wstąpienia do postępowania, w miejsce dotychczasowego powoda Skarbu Państwa – Naczelnika Urzędu Skarbowego w N., Syndyka masy upadłości J. K. (1) jako osoby fizycznej nie prowadzącej działalności gospodarczej, uchyla zaskarżony wyrok w punktach I, II i III, w zakresie w jakim rozstrzygnięcia w nich zawarte dotyczą pozwanego J. K. (1) i w tej części postępowanie umarza;

2. zmienia zaskarżony wyrok, nadając mu treść:

„I. uznaje za bezskuteczne w stosunku do masy upadłości J. K. (1):

a) **umowę o podział majątku wspólnego z dnia 10 stycznia 2014 roku, zawartą pomiędzy J. K. (1) a U. K. (1) w formie aktu notarialnego Repertorium (...)numer (...) przed notariuszem S. C. w Kancelarii Notarialnej w N., w zakresie, w jakim całe nakłady poniesione na piętrowy, murowany budynek mieszkalny oznaczony numerem porządkowym (...)oraz zabudowania gospodarcze, położone na działce numer (...), wchodzącej w skład nieruchomości położonej w S., w gminie G.,**

dla której Sąd Rejonowy w G.V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą numer (...), otrzymała na wyłączną własność U. K. (1),

b) umowę darowizny z dnia 10 stycznia 2014 roku, zawartą w formie aktu notarialnego Repertorium (...)numer (...) przed Notariuszem S. C. w Kancelarii Notarialnej w N., którą J. K. (1) darował swojej żonie U. K. (1) nieruchomość położoną w S., w gminie G., składającą się z działki numer (...) zabudowanej piętrowym, murowanym budynkiem mieszkalnym oznaczonym numerem porządkowym (...)oraz murowano – drewnianymi zabudowaniami gospodarczymi oraz niezabudowanej działki numer (...), o łącznej powierzchni 1,61 ha, dla której Sąd Rejonowy w G.V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą numer (...), a U. K. (1) ustanowiła na rzecz swojego męża J. K. (1) na zabudowanej nieruchomości opisanej powyżej, nieodpłatną, dożywotnią służebność mieszkania w całym budynku mieszkalnym numer (...) w S., położonym na działce numer (...),

c) umowę przeniesienia własności zawartą w wykonaniu zobowiązania wynikającego z umowy spółki cywilnej, zawartej w formie aktu notarialnego z dnia 1 lutego 2016 roku, Repertorium (...)numer (...) w Kancelarii Notarialnej

w N. przed notariuszem E. C., na podstawie której U. K. (1) przeniosła na rzecz U. K. (1) i M. J. (1) jako (...) spółki (...), (...) spółka cywilna z siedzibą w S., własność nieruchomości położonej w miejscowości S., w gminie G., składającej się z działek (...) o łącznej powierzchni 1,61 ha, dla której Sąd Rejonowy w G.V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą numer (...),

w celu zaspokojenia wierzytelności zgłoszonych przez wierzycieli J. K. (1) w postępowaniu upadłościowym, do łącznej kwoty 4 031 329,03 zł (cztery miliony, trzydzieści jeden tysięcy, trzysta dwadzieścia dziewięć złotych i trzy grosze), która odpowiada wierzytelnościom przysługującym wobec J. K. (1) Skarbowi Państwa – Naczelnikowi Urzędu Skarbowego w N.

z tytułu podatku od osób fizycznych za lata 2011 i 2012 oraz podatku od towarów i usług za lata 2010, 2011 i 2012, powiększoną o koszty upomnień i egzekucji;

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala;

III. nakazuje ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego

w N. od pozwanych M. J. (1) i U. K. (1) kwoty po 7 500 zł (siedem tysięcy pięćset złotych), tytułem nieuiszczonej opłaty od pozwu;

IV. zasądza na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej od pozwanych M. J. (1) i U. K. (1) kwoty po 5 400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych), tytułem kosztów procesu”;

3. w pozostałych zakresach apelacje pozwanych oddala;

4. zasądza od pozwanych U. K. (1) i M. J. (1) na rzecz Syndyka masy upadłości J. K. (1) kwoty po 4 050 zł (cztery tysiące pięćdziesiąt złotych), tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSA Anna Kowacz-Braun SSA Grzegorz Krężolek SSA Sławomir Jamróg

Sygn. akt : I ACa 467/20

UZASADNIENIE

Skarb Państwa- Naczelnik Urzędu Skarbowego w N., w pozwie skierowanym przeciwko U. K. (1), J. K. (1) i M. J. (1) strona powodowa Skarb Państwa- Naczelnik Urzędu Skarbowego w N. domagał się uznania za bezskuteczne w stosunku do niego :

1. umowy o podział majątku wspólnego z dnia 10 stycznia 2014 roku zawartą pomiędzy J. K. (1) a U. K. (1) w formie aktu notarialnego Repertorium (...)numer (...) przed notariuszem S. C. w Kancelarii Notarialnej w N. , w zakresie, w jakim całe nakłady poniesione na budynek mieszkalny oznaczony numerem porządkowym (...)oraz zabudowania gospodarcze, położone na działce numer (...), wchodzącej w skład nieruchomości położonej w S., w gminie G., dla której Sąd Rejonowy w G.prowadzi księgę wieczystą numer (...), na wyłączną własność otrzymała U. K. (1),

2.umowę darowizny z dnia 10 stycznia 2014 roku, zawartą w formie aktu notarialnego Repertorium (...)numer (...) przed Notariuszem S. C. w Kancelarii Notarialnej w N., którą:

- J. K. (1) darował swojej żonie U. K. (1) nieruchomość położoną w S., w gminie G., składającą się z działki numer (...) zabudowanej piętrowym budynkiem mieszkalnym oznaczonym numerem porządkowym (...)oraz murowano – drewnianymi zabudowaniami gospodarczymi oraz niezabudowanej działki numer (...), o łącznej powierzchni 1,61 ha, dla której Sąd Rejonowy w G.prowadzi księgę wieczystą numer (...), a U. K. (1) ustanowiła na rzecz swojego męża J. K. (1) na zabudowanej nieruchomości opisanej powyżej, nieodpłatną, dożywotnią służebność mieszkania w całym budynku mieszkalnym numer (...) w S., położonym na działce numer (...),

3. umowy przeniesienia własności w wykonaniu zobowiązania wynikającego z umowy spółki cywilnej, zawartej w formie aktu notarialnego z dnia 1 lutego 2016 roku, Repertorium (...)numer (...) w Kancelarii Notarialnej w N. przed notariuszem E. C., na podstawie której U. K. (1) przeniosła na rzecz U. K. (1) i M. J. (1) jako współników spółki (...) spółka cywilna z siedzibą w S., własność nieruchomości położonej w miejscowości S., w gminie G., składającej się z działek (...) o łącznej powierzchni 1,61 ha, dla której Sąd Rejonowy w G.prowadzi księgę wieczystą numer (...),

w celu zaspokojenia przysługujących Skarbowi Państwa – Naczelnikowi Urzędu Skarbowego w N. wierzytelności, wobec dłużnika J. K. (1) , powiększonych o odsetki, koszty upomnień oraz koszty egzekucji ,z tytułu podatku od towarów i usług za okres: styczeń 2010, luty 2010, marzec 2010, kwiecień 2010, maj 2010, czerwiec 2010, III kwartał 2010 roku, IV kwartał 2010 roku, I kwartał 2011 roku, lipiec 2011, październik 2011 roku I kwartał 2012 roku, czerwiec 2012 roku, III kwartał 2012 roku, IV kwartał 2012 roku, grudzień 2012 roku, I kwartał 2014, podatku dochodowym od osób fizycznych za okresy rok 2010, rok 2011, rok 2012, styczeń 2012, luty 2012, maj 2012, wrzesień 2012, październik 2012, listopad 2012, grudzień 2012, które to zaległości na dzień 30 listopada 2018r wynosiły 4.235.195,44 zł należności głównej oraz 2.220.118 zł odsetek, łącznie 6.455.313,44 zł.

Strona powodowa wniosła też o zasądzenie od pozwanych kosztów procesu, w tym zastępstwa procesowego na rzecz reprezentującej Skarb Państwa Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.

Uzasadniając żądanie Skarb Państwa wskazał , iż dysponuje wobec dłużnika J. K. (1) niezaspokojonymi- wskazanymi w żądaniu wierzytelnościami o charakterze publiczno - prawnym.

Dokonując kwestionowanych czynności prawnych z żoną U. K. (1) działał ze świadomością pokrzywdzenia Skarbu Państwa. W ich wyniku , wyzbywając się składników majątkowych o znacznej wartości , stał się niewypłacalny. Zdaniem strony powodowej jego czynności fraudacyjne miały na celu wyłącznie ochronę majątku dłużnika przed przymusowym dochodzeniem przez wierzyciela jego należności i doprowadziły do jego udaremnienia takich zaspokojenia.

Odwołując się do domniemania z art. 528 kc strona powodowa podnosiła także , iż żona dłużnika wiedziała dokonując obu czynności z dnia 10 stycznia 2014r, iż działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela.

W odniesieniu do żądania o ile podnosiło się do czynności prawnej dokonanej w dniu 1 lutego 2016r pomiędzy U. K. (1) i M. J. (1) , Skarb Państwa argumentował, że także w stosunku do pozwanej M. J. żądanie jest usprawiedliwione albowiem także i ona wiedziała o działaniu J. K. (1) z pokrzywdzeniem wierzycieli.

Jej małżonek był prokurentem spółki (...) której prezesem zarządu był dłużnik, a z której działalnością związane są wierzytelności publiczno – prawne Skarbu Państwa , które chce chronić wytaczając powództwo.

M. J. (1) dokonywała rozliczeń podatkowych wspólnie z mężem. W marcu 2015 r. zawarła z nim podobne, jak małżonkowie K. , umowy: wyłączając wspólność ustawową małżeńską i darowizny jedynego składnika nieruchomości z obciążeniem tego składnika służebnością mieszkania. Później, ten składnik majątkowy wniosła jako swój wkład do spółki cywilnej - podobnie jak uczyniła to żona dłużnika - na podstawie umowy z 1 lutego 2016r

Ponadto U. K. (1) pozostaje współniczką (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej , której komplementariuszem jest (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

Członkiem zarządu i jednocześnie współnikiem tej spółki jest D. J., mąż drugiej z pozwanych. Prokurentem spółki (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - spółki komandytowej był, okresie pomiędzy 13 lutego 2015r i 10 lutego 2016r dłużnik J. K. (1). Te wzajemne powiązania i koincydencja czasowa pomiędzy sprawowaniem tej funkcji, a data czynności pomiędzy M. J. (1) i U. K. (1) taka wiedze po jej stronie potwierdza, w odniesieniu do wszystkich przesłanek skargi pauliańskiej.

Pozwane U. K. (1) i M. J. (1) wniosły o oddalenie powództwa oraz obciążenie strony przeciwnej kosztami procesu - odrębnie na rzecz każdej z nich.

W swoim , tożsamym wzajemnie stanowisku procesowym wskazały , że nie została zakwestionowana przez Skarb Państwa ta czynność dłużnika , która doprowadziła do niewypłacalności J. K. (1) , a to przekształcenie dotąd prowadzonego przez niego przedsiębiorstwa w spółkę prawa handlowego i utworzenie nowej osoby prawnej, co czyni całą akcję pauliańską nieskuteczną.

W dniu 10 grudnia 2013 roku J. K. (1) złożył przed notariuszem oświadczenie o przekształceniu swojego przedsiębiorstwa pod firmą (...) w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością (...). Podmiot przekształcony wszedł w prawo własności majątku dłużnika określonego również w akcie notarialnym z 10 stycznia 2014 roku, bez ekwiwalentu. Ta czynność stanowi faktyczne i nieekwiwalentne zbycie składników majątkowych osoby fizycznej na spółkę ale nie stanowi przedmiotu sporu w rozstrzyganej sprawie albowiem nie została zaskarżona przez wierzyciela dłużnika.

Ponadto ich zdaniem czynności prawne dokonane w dniu 10 stycznia 2014 r nie stanowiły czynności nieodpłatnych. Ich strony - małżonkowie K. w oparciu o nie dokonały ekwiwalentnego wzajemnie przeniesienia majątkowego.

Obydwie czynności były w istocie zamianą poszczególnych składników majątkowych z majątku dorobkowego jak i osobistego. Żadna ze stron nie otrzymała przysporzenia kosztem drugiej, a obecny dłużnik J. K. (1) otrzymał przysporzenie majątkowe bilansowo o wyższej wartości ekonomicznej.

Przekazał żonie gospodarstwo rolne, budynek wraz z częścią nakładów o wartości 300.000 zł w zamian za własność przedsiębiorstwa budowlanego pod firmą (...) oraz udziały w spółce(...)spółka z o.o. (KRS (...)) o wartości około 1.700.000 zł, jako składniki dotąd objęte wspólnością majątkową.

Z uwagi na fakt, że wierzytelności chronione powstały kilka lat po dokonaniu kwestionowanych czynności prawnych nie można zadanie mówić o tym , iż były dokonane z zamiarem pokrzywdzenia[przyszłego] wierzyciela a za takiego należy uznać Skarb Państwa.

J. K. (1) na dzień dokonywania obu czynności dysponował protokołem z badania ksiąg rachunkowych w zakresie podatku od towarów i usług oraz podatku dochodowego od osób fizycznych za rok 2010. Kontrola skarbową nie wykazała nieprawidłowości. Kolejna kontrola podatkowa została wszczęta dopiero w dniu 7 marca 2014r.

Pozwany nie działał zatem z zamiarem pokrzywdzenia strony powodowej ale w celu ograniczenia ryzyka związanego z prowadzonymi kontraktami, które realizował w ramach działalności gospodarczej,

Tym samym o jego zamiarze działania w tych warunkach nie mogła, w chwili dokonywania obu czynności, wiedzieć jego żona.

Zdawała sobie sprawę natomiast, że przesunięcia majątkowe i utworzenie nowej spółki są konieczne w warunkach rozszerzenia dotychczasowej działalności męża o wielomilionowe kontrakty w W..

Pozwane podnosiły także, iż zawierając kolejną z kwestionowanych czynności z dnia 1 lutego 2016r zamierzały rozpocząć działalność gospodarczą w postaci prowadzenia kilku obiektów handlowych. W tym celu zamierzały pozyskać kredyty hipoteczne.

M. J. (1) nie mogła wiedzieć o domniemanym działaniu J. K. (1) z pokrzywdzeniem, a właściwie z zamiarem pokrzywdzenia - Skarbu Państwa w 2014 roku, gdyż naówczas J. K. nie był jego dłużnikiem, a jego publicznie - prawne zobowiązania są nadal - także w dacie wniesienia powództwa niepewne, pozostając dotąd przedmiotem postępowań administracyjnych i administracyjno - sądowych.

Pozwany J. K. (1) wniósł o oddalenie powództwa, podnosząc brak po swojej stronie legitymacji biernej. Także domagał się przyznania na swoją rzecz kosztów procesu.

Wyrokiem z dnia 26 lutego 2020r Sąd Okręgowy w Nowym Sączu :

-uznał za bezskuteczne w stosunku do Skarbu Państwa - Naczelnika Urzędu Skarbowego w N. :

a) umowę o podział majątku wspólnego z dnia 10 stycznia 2014 roku zawartą pomiędzy J. K. (1) a U. K. (1) w formie aktu notarialnego, Repertorium (...)numer (...), przed notariuszem S. C. w Kancelarii Notarialnej w N., w zakresie, w jakim całe nakłady poniesione na piętrowy, murowany budynek mieszkalny oznaczony numerem porządkowym (...)oraz zabudowania gospodarcze, położone na działce numer (...), wchodzącej w skład nieruchomości położonej w S., w gminie G., dla której Sąd Rejonowy w G.V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą numer (...) na wyłączną własność otrzymała U. K. (1),

b) umowę darowizny z dnia 10 stycznia 2014 roku, zawartą w formie aktu notarialnego Repertorium (...)numer (...) przed Notariuszem S. C. w Kancelarii Notarialnej w N., na podstawie której J. K. (1) darował swojej żonie U. K. (1) nieruchomość położoną w S., w gminie G., składającą się z działki numer (...) zabudowanej piętrowym, murowanym budynkiem mieszkalnym oznaczonym numerem porządkowym (...)oraz murowano - drewnianymi zabudowaniami gospodarczymi oraz niezabudowanej działki numer (...), o łącznej powierzchni 1,61 ha, dla której Sąd Rejonowy w G.V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą numer (...), a U. K. (1) ustanowiła na rzecz swojego męża J. K. (1) na zabudowanej nieruchomości opisanej powyżej, nieodpłatną, dożywotnią służebność mieszkania w całym budynku mieszkalnym numer (...) w S., położonym na działce numer (...)

c) umowę przeniesienia własności, w wykonaniu zobowiązania wynikającego z umowy spółki cywilnej, zawartej w formie aktu notarialnego z dnia 1 lutego 2016 roku, Repertorium (...)numer (...) w Kancelarii Notarialnej w N. przed notariuszem E. C., na podstawie której U. K. (1) przeniosła na rzecz U. K. (1) i M. J. (1), jako współników spółki (...)spółka cywilna z siedzibą w S., własność nieruchomości położonej w miejscowości S., w gminie G., składającej się z działek (...) o łącznej powierzchni 1,61 ha, dla której Sąd Rejonowy w G.V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą numer (...),

w celu zaspokojenia przysługujących Skarbowi Państwa – Naczelnikowi Urzędu Skarbowego w N. wierzytelności stanowiących zaległy podatek dochodowy od osób fizycznych za lata 2010, 2011, 2012 oraz zaległy podatek od towarów i usług za lata 2010, 2011, 2012, 2014 powiększone o odsetki i koszty upomnień oraz koszty egzekucji [pkt I],

-nakazał ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Nowym Sączu solidarnie od pozwanych M. J. (1) , J. K. (1) i U. K. (1) kwotę 15.000zł z tytułu nieuiszczonej opłaty od pozwu [pkt II] oraz

-zasądził na rzecz Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa solidarnie od pozwanych M. J. (1) , J. K. (1) i U. K. (1) kwotę 10.800 zł tytułem kosztów postępowania [pkt III sentencji wyroku] .

Sąd Okręgowy ustalił następujące fakty istotne dla rozstrzygnięcia :

Dłużnik J. K. (1) w okresie od 16 sierpnia 1996 roku do 8 lipca 2014 roku prowadził jednoosobową działalność gospodarczą pod nazwą (...) Zgodnie z rachunkiem zysków i strat na 30.06.2013 r. wykazywała ona zysk brutto w wysokości 1.701.545,53 zł. Wartość rynkowa środków trwałych wynosiła 461.543,83 zł.

Przekształcił ją w dniu 10 grudnia 2013 r. w (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w B. której był jedynym wspólnikiem.

Przekształcenie nastąpiło w trybie art. 584(9) k.s.h., zgodnie z oświadczeniem zawartym w akcie notarialnym z dnia 10.12.2013 roku w Kancelarii Notarialnej w N. przed Notariuszem S. R. (...)2013 roku. Według aktu założycielskiego spółki jej kapitał zakładowy został określony na 1.662.200 zł.

Plan przekształcenia ,na zlecenie Sądu Rejonowego dla K.w K., pozytywnie zaopiniował biegły rewident w opinii z listopada 2013 roku. Według tej opinii wartość składników aktywów i pasywów przekształcanego przedsiębiorstwa na dzień 30.06.2013 roku wynosiła 7.879.301,09 zł. Środki trwale wynosiły 242.269,90 zł, należności długoterminowe 1.089.163,07 zł, aktywa obrotowe 6.547.841 zł, należności krótkoterminowe 6.455.981,13 zł, inwestycje krótkoterminowe 87.236,47 zł. Według paragrafu 3 a oświadczenia o przekształceniu przedsiębiorstwa z dnia 10.12.2013 roku spółce przekształcanej przysługiwały wszystkie prawa i obowiązki przedsiębiorcy przekształcanego.

Od 1 kwietnia 2014 roku J. K. (1) jest prezesem zarządu spółki (...).

Spółka zajmowała się m.in. realizacją projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków, budową mostów, tuneli, dróg i autostrad, rurociągów itp. W dniu 19 sierpnia 2014 roku (...) spółka z o.o. zawarła z (...) spółka z o.o. umowę o roboty budowlane numer (...) której przedmiotem było wykonanie obiektów mostowych w ramach inwestycji (...)o wartości szacunkowej netto 11.852 971,68 zł. W związku z działalność tej spółki były udzielane przez Bank (...) SA kredyty obrotowe na 1 – 2 mln zł.

Spółka obecnie znajduje się w upadłości likwidacyjnej. Przyczyną upadłości była upadłość kontrahenta tej spółki - (...) SA, co spowodowało niewpłynięcie środków finansowych do (...)u na kwotę 1.450.492,86 zł , która została uznana na liście wierzytelności.

Ponadto upadła spółka (...) posiada nadal wierzytelność w wysokości należności głównej 3 694 466 zł. od (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, która jest dochodzona aktualnie przed Sądem Okręgowym w W.Sądem Okręgowym w W.Wydział XVI Gospodarczy pod sygn. akt (...) przez syndyka masy upadłości.

Od 19 kwietnia 2010 roku do KRS pod nr (...) została wpisana (...)spółka z ograniczoną odpowiedzialnością , zajmująca się realizacją projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków, budową mostów, tuneli, dróg i autostrad, rurociągów itp. W okresie od 19 kwietnia 2010r do 5 sierpnia 2015r. prezesem jej zarządu był J. K. (1), a prokurentem tej spółki, w okresie od 19 kwietnia 2010 do 24 czerwca 2015r, D. J.- mąż pozwanej M. J. (1). Spółka(...)

w dniu 5 sierpnia 2015 r. została wykreślona z KRS w wyniku transgranicznego połączenia firmy (...) sp. z o.o. oraz (...) s.r.o. Następcą prawnym (...) jest spółka prawa słowackiego R. G. s.r.o. (...)

Z dalszej części ustaleń wynika, iż w dniu 12 stycznia 2012 roku Dyrektor Kontroli Skarbowej w K. wszczął pierwsze postępowanie kontrolne w stosunku do J. K. (1) w zakresie deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowości obliczania i wpłacania podatku od towarów i usług za poszczególne miesiące 2010 roku oraz podatku dochodowego od osób fizycznych za 2010 rok.

W trakcie kontroli sprawdzano m.in. transakcje zawierane przez (...) ze spółką (...) sp. z o.o. W toku kontroli w zakresie naliczonego podatku nieprawidłowości nie stwierdzono. J. K. (1) US w N. wystawił zaświadczenie o niezleganiu z płatnościami na datę 10.01.2014 roku

W stosunku do podatnika J. K. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) przeprowadzono kolejną kontrolę podatkową wszczętą w marcu 2014 roku w zakresie sprawdzenia wywiązywania się przez niego z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego w podatku od towarów i usług za okres od 1 stycznia 2010 r. do 31 grudnia 2012 r. oraz sprawdzenia prawidłowości wywiązywania się z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego w podatku dochodowym od osób fizycznych za okres od 1 stycznia 2010 r. do 31 grudnia 2012 r.

Pismem z dnia 21.11.2014 roku Prokuratura Okręgowa w C. przesała materiały zgromadzone w toku postępowania karnego w sprawie (...) które włączono do akt kontroli podatkowej.

Przesłuchany w toku postępowania karnego w charakterze podejrzanego J. K. (1) zeznawał, że współpracował m.in. z W. W. (1), który był jego podwykonawcą, któremu zlecał roboty budowlane. J. K. (1) podał, że pod koniec 2010 roku zaczął się interes z fakturami VAT. W. W. (1) zaproponował mu, że może mu wystawiać fikcyjne faktury VAT za wynagrodzeniem. Dla niego było to korzystne ponieważ, miał zatory w uzyskiwaniu płatności od osób zlecających budowy. Dzięki pustym fakturom VAT mógł uzyskać odsunięcie w czasie płatności podatku VAT. Gdyby płacił pełny podatek VAT nie posługując się tymi fakturami, to musiałby go płacić w określonym terminie. Za puste faktury płacił W. równowartość podatku VAT widniejącego na fakturze. W ten sposób zyskiwał na odroczeniu terminu płatności podatku.

Obaj przygotowywali fikcyjne protokoły odbiorów robót budowlanych. Później dokonywali rozliczenia kasowego tj. kompensowali sobie roboty faktycznie wykonane. Także W. W. załatwiał u J. K. (1) fikcyjne faktury.

W toku postępowania kontrolno- podatkowego stwierdzono nieprawidłowości w zakresie naliczonego podatku. Część wystawianych przez J. K. (1) faktur nie dokumentowała rzeczywistej sprzedaży. Inne faktury wystawiono za usługi dużo mniejszej wartości jak te wynikające z dokumentów rozliczeniowych. Dłużnik odliczał podatek VAT z faktur niepotwierdzających rzeczywistych zdarzeń gospodarczych, a dotyczących usług budowlanych.

Postanowieniem Prokuratury Okręgowej w C.V Wydziału Śledczego z dnia 3.12.2015 roku przedstawiono J. K. (1) zarzuty, że w styczniu 2010 roku na terenie województwa (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej w ramach zorganizowanej grupy przestępczej wspólnie i w porozumieniu z W. W. (1), J. P. i innymi osobami, brał udział w wyłudzeniu podatku VAT polegającym na bezpodstawnym pomniejszaniu kwoty podatku do zapłacenia o koszty rzekomych zakupów, które nie miały potwierdzenia w realnie dokonanych transakcjach zakupu i istniejących rzeczywiście fakturach zakupu tj. wystawione przez m.in. firmę (...), a następnie wprowadził do ewidencji podatkowej (...) w wyniku czego wprowadził pracowników US w błąd co do faktu zaistnienia transakcji gospodarczych opisanych w tych fakturach VAT, doprowadzając w ten sposób właściwe US do niekorzystnego rozrządzenia mieniem, polegającym na zaniechaniu pobrania wskazanego w fakturach naliczonego podatku VAT. Postępowanie przygotowawcze w dalszym ciągu pozostaje w toku.

Z dalszej części ustaleń wnika, iż :

na podstawie wyników kontroli podatkowej Naczelnik Urzędu Skarbowego w N. w dniu 9.01.2017 roku wydał decyzje wobec J. K. (1) określające podatek dochodowy od osób fizycznych za 2010 rok, za 2011 rok oraz za 2012 rok oraz w dniu 18.10.2016 roku decyzje określające podatek od towarów i usług za okresy od stycznia do czerwca 2010 roku, III i IV kwartał 2010 roku, I kwartał 2011 roku, II kwartał 2011 roku, III kwartał 2011 roku oraz lipiec 2011 roku, IV kwartał 2011 roku oraz październik 2011 roku, I kwartał 2012 roku, II kwartał 2012 roku oraz czerwiec 2012 roku, III kwartał 2012 roku, IV kwartał 2012 roku oraz grudzień 2012 roku.

Na skutek odwołań podatnika Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w K. decyzją z dnia 19.06.2018 roku znak (...) i decyzją z dnia 19 czerwca 2018 roku nr (...) uchylił w całości decyzje z 9.01.2017 roku organu pierwszej instancji i określił wysokość zobowiązania w podatku dochodowym od osób fizycznych za 2010 rok, 2011 rok oraz utrzymał w mocy decyzję organu pierwszej instancji z dnia 19.01.2017 roku nr (...) określającą zobowiązanie podatkowe w podatku dochodowym od osób fizycznych za 2012 rok.

Zgodnie z decyzją Naczelnika Urzędu Skarbowego w N. z dnia 18 października 2016 roku nr (...) (k. 83), utrzymanej w mocy decyzją Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w K. z dnia 10 października 2018 r., znak (...), których dotyczy tytuł wykonawczy z dnia 18 listopada 2016 roku nr (...) J. K. posiada zaległości z tytułu podatku od towarów i usług za styczeń 2010 rok na 194.923 zł. Wg tytułu wykonawczego z dnia 18 listopada 2016 roku nr (...) kwota należności pieniężnej wynosi 152.702 zł a odsetek 96.424 zł.

Według decyzji Naczelnika Urzędu Skarbowego w N. z dnia 18 października 2016 roku nr (...), utrzymanej w mocy decyzją Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w K. z dnia 10 października 2018 r., znak (...) których dotyczy tytuł wykonawczy z dnia 18 listopada 2016 roku nr (...) J. K. (3) ma zaległości z tytułu podatku od towarów i usług za luty 2010 roku na 29.793 zł. Wg tytułu wykonawczego z dnia 18 listopada 2016 roku nr (...) kwota należności pieniężnej wynosi 29.793 zł a odsetek 18.584,30zł.

Na podstawie decyzji Naczelnika Urzędu Skarbowego w N. z dnia 18 października 2016 roku nr (...) utrzymanej w mocy decyzją Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w K. z dnia 10 października 2018 r., znak (...) których dotyczy tytuł wykonawczy z dnia 18 listopada 2016 roku nr (...) dłużnik ma zaległości z tytułu podatku od towarów i usług marzec 2010 roku na 140.737 zł. Wg tytułu wykonawczego z dnia 18 listopada 2016 roku nr (...) kwota należności pieniężnej wynosi 140.737 zł a odsetek 86.555,20 zł.

Zgodnie z decyzją Naczelnika Urzędu Skarbowego w N. z dnia 18 października 2016 roku nr (...) utrzymaną w mocy decyzją Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w K. z dnia 10 października 2018 r., znak (...) których dotyczy tytuł wykonawczy z dnia 18 listopada 2016 roku nr (...) J. K. (1) ma zaległości z tytułu podatku od towarów i usług kwiecień 2010 roku na 70.330 zł. Wg tytułu wykonawczego z dnia 18 listopada 2016 roku (...) kwota należności pieniężnej wynosi 70.330 zł a odsetek 42.695,10 zł.

Na podstawie decyzji Naczelnika Urzędu Skarbowego w N. z dnia 18 października 2016 roku nr (...) utrzymanej w mocy decyzją Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w K. z dnia 10 października 2018 r., znak (...), których dotyczy tytuł wykonawczy z dnia 18 listopada 2016 roku nr (...) J. K. (1) posiada zaległości z tytułu podatku od towarów i usług za maj 2010 na 144.109 zł. Wg tytułu wykonawczego z dnia 18 listopada 2016 roku nr (...) kwota należności pieniężnej wynosi 112.972 zł, a odsetek 67.622,30 zł.

Według decyzji Naczelnika Urzędu Skarbowego w N. z dnia 18 października 2016 roku nr (...) utrzymanej w mocy decyzją Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w K. z dnia 10 października 2018 r., znak (...) których dotyczy tytuł wykonawczy z dnia 18 listopada 2016 roku nr (...) J. K. (1) ma zaległości z tytułu podatku od towarów i usług za czerwiec 2010 roku na 183.025 zł. Wg tytułu wykonawczego z dnia 18 listopada 2016 (...) kwota należności pieniężnej wynosi 163.016 zł, a odsetek 96.192,80 zł.

Według decyzji Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w K. z dnia 10 października 2018 r., znak (...) której dotyczy tytuł wykonawczy z dnia 21 listopada 2018 roku, nr (...) J. K. (1) posiada zaległości z tytułu podatku od towarów i

usług za III kwartał 2010 roku na 333.542 zł. Wg tytułu wykonawczego z dnia 21 listopada 2018 roku, nr (...) kwota należności pieniężnej wynosi 247.060 zł a odsetek 157.414,50 zł.

Według decyzji Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w K. z dnia 10 października 2018 r., znak (...) której dotyczy tytuł wykonawczy z dnia 21 listopada 2018 roku, nr (...) J. K. (1) posiada zaległości z tytułu podatku od towarów i usług za IV kwartał 2010 roku na 341.222 zł. Wg tytułu wykonawczego z dnia 21 listopada 2018 roku nr (...) kwota należności pieniężnej wynosi 95.264 a odsetek 58.322,50 zł.

Na podstawie decyzji Naczelnika Urzędu Skarbowego w N. z dnia 18 października 2016 roku nr (...) utrzymanej w mocy decyzją Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w K. z dnia 10 października 2018 r., znak (...) których dotyczy tytuł wykonawczy z dnia 18 listopada 2016 roku nr (...) J. K. (1) zalega z tytułu podatku od towarów i usług za I kwartał 2011 roku na 141.621 zł. Wg tytułu wykonawczego z dnia 18 listopada 2016 roku nr (...) kwota należności pieniężnej wynosi 141.621 zł a odsetek 73.134,60 zł.

Zgodnie z decyzją Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w K. z dnia 10 października 2018 r., znak (...) której dotyczy tytuł wykonawczy z dnia 21 listopada 2018 roku, nr (...) J. K. (1) posiada zaległości z tytułu podatku od towarów i usług za lipiec 2011 roku na 63.227 zł. Wg tytułu wykonawczego z dnia 21 listopada 2018 roku nr (...) kwota należności pieniężnej wynosi 63.227 zł, a odsetek 36.224,70 zł.

Na podstawie decyzji Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w K. z dnia 10 października 2018 r., znak (...), której dotyczy tytuł wykonawczy z dnia 21 listopada 2018 roku, nr (...) J. K. (1) ma zaległości z tytułu podatku od towarów i usług za październik 2011 roku na 59.455 zł. Wg tytułu wykonawczego z dnia 21 listopada 2018 roku, nr (...) kwota należności pieniężnej wynosi 59.455 zł, a odsetek 27.209,20 zł.

Według decyzji Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w K. z dnia 10 października 2018 r., znak (...), których dotyczy tytuł wykonawczy z dnia 21 listopada 2018 roku, nr (...), J. K. (1) zalega z tytułu podatku od towarów i usług za I kwartał 2012 roku na 226.731 zł. Wg tytułu wykonawczego z dnia 21 listopada 2018 roku, nr (...) kwota należności pieniężnej wynosi 226.731 zł, a odsetek 90543,30 zł.

Według decyzji Naczelnika Urzędu Skarbowego w N. z dnia 18 października 2016 roku nr (...), utrzymanej w mocy decyzją Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w K. z dnia 10 października 2018 r., znak (...), których dotyczy tytuł wykonawczy z dnia 18 listopada 2016 r., nr (...) J. K. (1) posiada zaległości z tytułu podatku od towarów i usług za czerwiec 2012 roku na 345.000 zł. Zgodnie z tytułem wykonawczym z dnia 18 listopada 2016 r., nr (...) kwota należności pieniężnej wynosi 345.000 zł, a odsetek 117.730,10 zł.

Według decyzji Naczelnika Urzędu Skarbowego w N. z dnia 18 października 2016 roku nr (...) utrzymanej w mocy decyzją Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w K. z dnia 10 października 2018 r., znak (...) których dotyczy tytuł wykonawczy z dnia 18 listopada 2016 roku nr (...) J. K. (1) ma zaległości z tytułu podatku od towarów i usług za III kwartał 2012 roku. Wg tytułu wykonawczego z dnia 18 listopada 2016 roku nr (...) kwota należności pieniężnej wynosi 57.085 zł a odsetek 17.393,70 zł.

Według decyzji Naczelnika Urzędu Skarbowego w N. z dnia 18 października 2016 roku nr (...), utrzymanej w mocy decyzją Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w K. z dnia 10 października 2018 r., znak (...) dotyczącej tytułu wykonawczego z dnia 18 listopada 2016 roku nr (...) J. K. (1) zalega z tytułu podatku od towarów i usług za IV kwartał 2012 roku. Wg tytułu wykonawczego z dnia 18 listopada 2016 roku nr (...) -SW-2,522. (...) 2016 kwota należności pieniężnej wynosi 595.187 zł, a odsetek 160.790,20 zł.

W oparciu o decyzję Naczelnika Urzędu Skarbowego w N. z dnia 18 października 2016 roku nr (...), utrzymaną w mocy decyzją Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w K. z dnia 10 października 2018 r., znak (...) której dotyczy tytuł wykonawczy z dnia 18 listopada 2016 roku nr (...), J. K. (1) ma zaległości z tytułu podatku od towarów i usług za grudzień 2012 roku na 144.353 zł. Wg tytułu wykonawczego z dnia 18 listopada 2016 roku nr (...) kwota należności pieniężnej wynosi 144.353 zł, a odsetek 38.997,10 zł.

Według deklaracji VAT-7D(5) złożonej dnia 25.04.2014 r., objętej tytułem wykonawczym z dnia 26 czerwca 2014 roku, nr (...) J. K. (1) posiada zaległości z tytułu podatku od towarów i usług za I kwartał 2014 roku. Kwota należności głównej to 166.401 zł, a odsetek 2.826,50 zł.

Według decyzji Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w K. z dnia 19 czerwca 2018 roku, znak(...) uchylającej decyzję z dnia 9.01.2017 roku objętej tytułem wykonawczym z dnia 6 sierpnia 2018 roku, nr(...) J. K. (1) posiada zaległości tytułu podatku dochodowym za 2010 rok na 878.503 zł. Wg tytułu wykonawczego z dnia z dnia 6 sierpnia 2018 roku, nr (...) kwota należności pieniężnej wynosi 848.128 zł, a odsetek 493.424,60 zł.

Według decyzji Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w K. z dnia 19 czerwca 2018 roku nr (...), objętej tytułem wykonawczym z dnia 6 sierpnia 2018 roku, nr (...) J. K. (1) zalega z tytułu podatku dochodowym za 2011 rok na 374.653 zł. Wg tytułu wykonawczego z dnia z dnia 6 sierpnia 2018 roku, nr (...)kwota należności pieniężnej wynosi 317.992 zł a odsetek 140.805,10 zł.

Według decyzji Naczelnika Urzędu Skarbowego w N. z dnia 9 stycznia 2017 roku nr (...)utrzymanej w mocy decyzją Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w K. z dnia 19 czerwca 2018 r., nr (...) których dotyczy tytuł wykonawczy z dnia 6 sierpnia 2018 r. nr(...), dłużnik ma zaległości ztytułu podatku dochodowym za 2012 rok na 426.294 zł. Wg tytułu wykonawczego z dnia z dnia 6 sierpnia 2018 roku, nr (...)kwota należności pieniężnej wynosi 409.121 zł a odsetek 125.381,60 zł.

Według tytułu wykonawczego z dnia 31 stycznia 2017 r. nr (...) J. K. (1) posiada zaległości tytułu podatku dochodowym za styczeń 2012 rok na w zakresie odsetek na 13.629 zł.

Według tytułu wykonawczego z dnia 31 stycznia 2017 r. nr (...)J. K. (1) posiada zaległości tytułu podatku dochodowym za luty 2012 rok na w zakresie odsetek na 289 zł.

Według tytułu wykonawczego z dnia 31 stycznia 2017 r. nr (...) J. K. (1) ma zaległości tytułu podatku dochodowym za maj 2012 rok na zakresie odsetek na 98 zł.

Według tytułu wykonawczego z dnia 31 stycznia 2017 r. nr (...)J. K. (1) ma zaległości tytułu podatku dochodowym za wrzesień 2012 rok w zakresie odsetek na 3.231 zł.

Według tytułu wykonawczego z dnia 31 stycznia 2017 r. nr (...)J. K. (1) zalega tytułu podatku dochodowym za październik 2012 rok w zakresie odsetek na 3120 zł.

Według tytułu wykonawczego z dnia 31 stycznia 2017 r. nr (...) J. K. (1) posiada zaległości tytułu podatku dochodowym za listopad 2012 rok w zakresie odsetek na 303 zł.

Według tytułu wykonawczego z dnia 31 stycznia 2017 r. nr (...) J. K. (1) zalega z tytułu podatku dochodowym za grudzień 2012 rok z tytułu odsetek na 3511 zł.

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w K. utrzymał w mocy decyzje w sprawie podatku od towarów i usług za styczeń 2010 r., luty 2010 r., marzec 2010 r., kwiecień 2010 r., maj 2010 r., czerwiec 2010 r., I kwartał 2011 r., II kwartał 2011 r., II kwartał 2012 r. oraz w sprawie podatku podlegającego wpłacie na podstawie art. 108 ustawy o VAT za czerwiec 2012 r., III kwartał 2012 r., IV kwartał 2012 r. oraz w sprawie podatku podlegającego wpłacie na podstawie art. 108 ustawy o VAT za miesiąc grudzień 2012 r.

J. K. (1) zaskarżył do WSA w Krakowie decyzje Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w K. w zakresie podatku od towarów i usług za poszczególne okresy w latach 2010-2012. Wyrokiem z dnia 12.12.2019 do sygn. (...) WSA w K. uchylił zaskarżoną przez J. K. (1) decyzję Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w K. w sprawie podatku od towarów i usług za miesiące od stycznia do czerwca 2010 roku, III i IV kwartał 2010 roku, I-IV kwartał 2011, I-IV kwartał 2012.

Pozwany zaskarżył do WSA w K. decyzję Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w K. z dnia 19.06.2018 roku znak (...), powołując się przede wszystkim na przedawnienie zobowiązania podatkowego.

Wyrokiem z dnia 18.12.2018 roku do sygn. (...) uchylono decyzje w przedmiocie podatku dochodowego od osób fizycznych za 2011 roku. Organ administracyjny odwoławczy, rozpoznając sprawę ponownie, ma wyeliminować braki uzasadnienia.

Dłużnik zaskarżył do WSA w K. także decyzję Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w K. z dnia 19.06.2018 roku znak (...) w przedmiocie podatku dochodowego od osób fizycznych za 2010 rok. Wyrokiem z dnia 18.12.2018 roku do sygn. (...) uchylono je, przekazując do ponownego rozpoznania.

Po uchynieniu Dyrektor Izby Skarbowej w K. wydał ostateczne decyzje nr (...) z dnia 29.08.2019 roku w przedmiocie podatku dochodowego od osób fizycznych za 2010 rok w kwocie 878.503 zł oraz nr (...) z dnia 29.08.2019 roku w przedmiocie podatku dochodowego od osób fizycznych za 2011 rok na sumę łączną 374.653 zł.

Decyzja Dyrektora Izby Skarbowej nr (...) w przedmiocie podatku dochodowego od osób fizycznych za 2012 roku w wysokości 426.294 zł jest decyzją ostateczną.

J. K. (1) złożył wniosek o wznowienie postępowania zakończonych jej wydaniem. Postępowanie w tej sprawie wznowiono decyzją Dyrektora Izby Administracji Skarbowej z dnia 20.12.2019 roku.

Jak ustala w dalszym ciągu Sąd Okręgowy,

według zestawienia z dnia 30 listopada 2018 wysokość łącznych wierzytelności publiczno – prawnych J. K. (1) wobec Skarbu Państwa - Naczelnika Urzędu Skarbowego w N. wynosi 4.235.195, 44 tytułem należności głównych oraz 2.220.118 złotych tytułem odsetek.

Według z takiego samego zestawienia, na 12 grudnia 2019r łączna suma wysokość wierzytelności publiczno – prawnych wobec J. K. (1) wynosi 4.234.885,43 zł tytułem należności głównych oraz 2.587.432 złotych tytułem odsetek.

Z dalszej części ustaleń wynika , iż :

Na podstawie umowy o podział majątku wspólnego z dnia 10 stycznia 2014 roku zawartej między J. K. (1) a U. K. (1) w formie aktu notarialnego Repertorium A numer (...) przed notariuszem S. C. w Kancelarii Notarialnej w N., małżonkowie wyłączyli ustrój wspólności ustawowej małżeńskiej i wprowadzili ustrój rozdzielności majątkowej bez wyrównania dorobków. Dokonali też podziału majątku wspólnego.

W jego ramach wszystkie nakłady poniesione z majątku wspólnego małżonków na piętrowy, murowany budynek mieszkalny oznaczony numerem porządkowym (...) oraz zabudowania gospodarcze, położone na działce numer (...), wchodzącej w skład nieruchomości położonej w S., w gminie G., dla której Sąd Rejonowy w G. prowadzi księgę wieczystą numer (...) na wyłączną własność otrzymała U. K. (1). Natomiast aktywa i pasywa związane z prowadzoną przez J. K. (1) działalnością gospodarczą pod firmą (...) oraz 50 udziałów o łącznej wartości 5000 zł w (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, co do których to małżonkowie oświadczyli, że wchodzi one do majątku wspólnego, na wyłączną własność otrzymał J. K. (1).

Na mocy tego samego aktu notarialnego dłużnik darował swojej żonie nieruchomość położoną w S., w gminie G., składającą się z działki numer (...) zabudowaną piętrowym, murowanym budynkiem mieszkalnym oznaczonym numerem porządkowym (...) oraz murowano-drewnianymi zabudowaniami gospodarczymi oraz niezabudowanej działki numer (...), o łącznej powierzchni jednego hektara sześćdziesięciu jeden arów (1,61 ha), dla której Sąd Rejonowy w G. prowadzi księgę wieczystą numer (...). U. K. (1) ustanowiła rzecz swojego męża na zabudowanej nieruchomości opisanej powyżej, nieodpłatną dożywotnią osobistą służebność mieszkania w całym budynku mieszkalnym numer cztery ((...)) w S., położonym na działce numer (...).

Wartość przedmiotu umowy darowizny strony określiły na 300.000 zł, w tym działki numer (...) na kwotę 220.000 zł, natomiast ustanowionej służebności osobistej na kwotę 88.000 zł. Wartość przedmiotu umowy o podział majątku wspólnego małżonkowie określili na 1,7 mln złotych.

Na podstawie aktu notarialnego z dnia 1 lutego 2016 roku, Repertorium A numer (...) U. K. (1) zawarła z M. J. (1) umowę spółki cywilnej pod firmą (...), (...) spółka cywilna.

W § 6 pkt 1a umowy wskazano, iż wspólnik U. K. (1) wnosi jako wkład do spółki m.in. własność nieruchomości położonej w S., gmina G., składającej się z działek ewidencyjnych numer (...) o powierzchni łącznej 1,61 ha dla której Sąd Rejonowy w G. V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczysta numer (...).

Natomiast M. J. (1) wносиła jako wkład do spółki min. własność nieruchomości położonej w S., gmina G., składającej się z działki ewidencyjnej numer (...) o powierzchni łącznej 0,59 ha dla której Sąd Rejonowy w G. V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi KW numer (...) - § 6 pkt 2.

W wykonaniu zobowiązania wynikającego z umowy spółki cywilnej, U. K. (1) przeniosła na U. K. (1) i M. J. (1), jako wspólników spółki cywilnej pod firmą (...), (...) spółka cywilna z siedzibą w S., własność całej zabudowanej nieruchomości opisanej powyżej. Także M. J. (1) w jego wykonaniu przeniosła na U. K. (1) i M. J. (1), jako wspólników spółki cywilnej pod firmą (...), (...) spółka cywilna z siedzibą w S., własność całej zabudowanej nieruchomości opisanej powyżej.

Spółka cywilna została zawiązana celem prowadzenia sklepów spożywczych w S. i C..

Z faktów ustalonych przez Sąd Okręgowy wnika ponadto , iż:

na podstawie wskazanych wyżej tytułów wykonawczych wszczęto przeciwko dłużnikowi J. K. (1) administracyjne postępowanie egzekucyjne.

W jego toku zajęto rachunek bankowy dłużnika w Banku (...) w G., uzyskując jedynie 1.546,45 zł. Na rachunku tym brak było innych środków także później. Dokonano zajęcia udziału J. K. (1) w (...) Sp. z o.o. w upadłości układowej. Podjęto próbę zajęcia jego wynagrodzenia w tej spółce, jednakże nie pobierał on wynagrodzenia za pracę. Próbowano również dokonać zajęcia na innych rachunkach bankowych dłużnika m.in. w (...) S.A. (...) Bank S.A., jednakże albo nie posiadał w nich konta albo na rachunku brak było środków. Z uwagi na okoliczność, że Sąd Rejonowy w N. postanowieniem z dnia 21.04.2016 r. sygn. akt (...) ogłosił upadłość z możliwością zawarcia układu (...) sp. z o.o., Naczelnik Urzędu Skarbowego w N. odstąpił od sprzedaży przysługujących zobowiązanemu w tej spółce udziałów, gdyż brak byłoby chętnych do ich nabycia.

W dniu 10 lutego 2017 r. został sporządzony protokół o stanie majątkowym dłużnika. Wynikało z niego , że pozostaje na utrzymaniu żony. Nie posiada własnego mieszkania, zajmował wraz z żoną budynek jednorodzinny o powierzchni 150 m2, który stanowił jej własność wraz z wyposażeniem.

Nie posiadał nieruchomości oraz środków transportowych. J. K. (1) oświadczył wówczas, że dysponuje iż dysponuje udziałami w (...) spółka z o.o. w ilości 16622 o łącznej wartości 1.662.200 zł. Poinformował również, że spółka ta posiada wierzytelność na kwotę 2 milionów złotych wobec w spółki (...) S.A. - w upadłości likwidacyjnej.

Organ egzekucyjny w celu ustalenia majątku J. K. (1) skierował zapytania do instytucji zewnętrznych. CEPIK poinformował, że z nie posiada on zarejestrowanych pojazdów. Uzyskano informację, że J. K. (1) nie figuruje w elektronicznym rejestrze Ksiąg Wieczystych. ZUS Oddział w P. poinformował, że dłużnik nie pobiera zasiłków, renty i emerytury.

W ramach podejmowanych czynności dokonano także analizy danych zawartych w systemach informatycznych Urzędu Skarbowego w N. w celu ustalenia majątku J. K. (1) do którego można skierować egzekucję. Takiego majątku nie stwierdzono

Postanowieniem z dnia 8 czerwca 2017 roku nr (...) Naczelnik Urzędu Skarbowego w N. umorzył postępowanie egzekucyjne prowadzone względem dłużnika J. K. (1), mając na względzie okoliczność, że w postępowaniu egzekucyjnym dotyczącym należności pieniężnej nie uzyska się kwoty przewyższającej wydatki egzekucyjne.

W podobny sposób, nie prowadzący do zaspokojenia wierzytelności, były prowadzone postępowania egzekucyjne na podstawie tytułów wykonawczych nr (...)

Jak ustala Sąd Okręgowy administracyjny organ egzekucyjny prowadzi aktualnie postępowanie egzekucyjne wobec dłużnika, na podstawie następujących tytułów wykonawczych:

- z dnia 21 listopada 2018 roku nr (...)
- z dnia 21 listopada 2018 roku nr (...)
- z dnia 21 listopada 2018 roku nr (...)
- z dnia 21 listopada 2018 roku nr (...)
- z dnia 21 listopada 2018 roku nr (...)
- z dnia 6 sierpnia 2018 roku nr (...)
- z dnia 26 czerwca 2014 roku nr (...)
- z dnia 30.09.2019 roku nr (...) – dotyczących zobowiązań w podatku dochodowym od osób fizycznych za rok 2010, wynikających z decyzji Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w K. z dnia 29 sierpnia 2019 roku, znak (...)

Natomiast postępowanie egzekucyjne na podstawie tytułów wykonawczych:

- z dnia 18 listopada 2016 roku nr (...)
- z dnia 18 listopada 2016 roku nr (...)
- z dnia 18 listopada 2016 roku nr (...)
- z dnia 18 listopada 2016 roku nr (...)
- z dnia 18 listopada 2016 roku nr (...)
- z dnia 18 listopada 2016 roku nr (...)
- z dnia 18 listopada 2016 roku nr(...)
- z dnia 18 listopada 2016 roku nr(...)
- z dnia 18 listopada 2016 roku nr (...)
- z dnia 18 listopada 2016 roku nr (...)
- z dnia 18 listopada 2016 roku nr (...)
- z dnia 31 stycznia 2017 roku nr (...)

- z dnia 31 stycznia 2017 roku nr (...),
- z dnia 31 stycznia 2017 roku nr(...)
- z dnia 31 stycznia 2017 roku nr (...)
- z dnia 31 stycznia 2017 roku nr (...)
- z dnia 31 stycznia 2017 roku nr (...)

zostało umorzone na podstawie postanowienia z dnia 8 czerwca 2017r.

Sąd I instancji ustalił także , że podczas postępowania kontrolnego przeprowadzonego w firmie (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w dniu 3 listopada 2014r został przesłuchany jako świadek D. J. , który zeznał , iż do jego obowiązków należał nadzór nad pracownikami biura, prowadzenie korespondencji spółki z kontrahentami i pracownikami, wystawianie i przyjmowanie faktur, potwierdzanie i odbieranie protokołów odbioru prac budowlanych. Zeznał , iż nie uczestniczył w odbiorach i obmiarach nabywanych robót budowlanych od podwykonawców ,a jeżeli już to było to sporadyczne. Podpisywane przez niego dokumenty rozliczeniowe robót przygotowywał podstawie uzyskanych od J. K. (1) informacji oraz przedstawionych przez niego wycień.

D. J. pozostaje w związku małżeńskim z M. J. (1) od 2006 roku. Prowadził działalność budowlaną , był prokurentem w spółce (...) spółka z ograniczona odpowiedzialnością. Oboje małżonkowie w latach 2007, 2009-2013 dokonywali wspólnych rozliczeń podatkowych.

Małżonkowie J. i małżonkowie K. przyjaźnili się. U. K. (1) i M. J. (1) miały ze sobą bliskie relacje , zwierzały się sobie.

Zdecydowały się na wspólne prowadzenie działalności gospodarczej.

W dniu 23 marca 2015 roku na mocy aktu notarialnego Repertorium A numer (...) M. i D. J. wyłączyli wspólność ustawową majątkową małżeńską i wprowadzili rozdzielną majątkową bez wyrównania dorobków.

Następnie, na podstawie tego samego aktu notarialnego D. J. darował żonie zabudowaną nieruchomość dla której Sąd Rejonowy w G. V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą numer (...), natomiast M. J. (1) ustanowiła nieodpłatnie na rzecz swojego męża nieodpłatną, dożywotnią, osobistą służebność mieszkania w całym budynku mieszkalnym, położonym na działce numer (...) w S.. Następnie tę nieruchomość pozwana wniosła jako wkład do spółki cywilnej zawiązanej wraz z żoną dłużnika J. K. (1).

Sąd Okręgowy ustalił również , że:

U. K. (1) pozostaje współniczką (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej , której komplementariuszem jest (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Członkiem jej zarządu i jednocześnie współnikiem jest D. J.. Prokurentem (...)spółki komandytowej był w okresie pomiędzy 13 lutego 2015 a 10 lutego 2016r J. K. (1).

Ocenę prawną roszczenia strony powodowej ,w ramach której Sąd I instancji uznał je za uzasadnione w całości , oparł na twierdzeniach i wnioskach , które można podsumować w następujący sposób:

a/instytucja skargi pauliańskiej stanowi pomoc dla wierzyciela w uzyskaniu zaspokojenia z majątku dłużnika ,pomimo rozdysponowania tym majątkiem w czasie, kiedy dłużnik winien liczyć się z koniecznością spłaty należności, a poprzez dokonaną czynność stał się niewypłacalny w zupełności lub w stopniu wyższym niż był przed dokonaniem czynności.

Zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem Sądu Najwyższego, skarga pauliańska może mieć zastosowanie także do ochrony należności podatkowych czy długu celnego (uchwała [7] z dnia 12 marca 2003 roku, sygn. akt III CZP 85/02.),.

b/ nie ma racji pozwany J. K. (1), który bronił się zarzutem braku legitymacji biernej w rozstrzyganym sporze.

Umowa darowizny z dnia 10 stycznia 2014r. została połączona z ustanowieniem służebności osobistej mieszkania. W ramach umowy darowizny obciążono jej przedmiot dożywotnią nieodpłatną osobistą służebnością na rzecz darującego- dłużnika.

Nie budzi wątpliwości, w świetle ugruntowanego orzecznictwa, że zaskarżona czynność prawna tj. umowa darowizny wraz z jednoczesnym ustanowieniem przez obdarowaną służebności, doprowadziła do pokrzywdzenia wierzyciela-strony powodowej, ponieważ nie tylko fakt wyzbycia się przez dłużnika cennego składnika majątkowego w formie darowizny, ale także z racji obciążenia tej nieruchomości w ramach świadczenia wzajemnego tym prawem powoduje, że prowadzenie skutecznej egzekucji doznaje istotnego ograniczenia i ma wpływ na zakres ewentualnego zaspokojenia.

W tych okolicznościach legitymację bierną posiada zarówno obdarowana U. K. (1) jak też dłużnik J. K. (1) jako ten, który uzyskał korzyść majątkową w postaci służebności, która obniża wartość egzekucyjną nieruchomości, prowadząc do przysporzenia po stronie pozwanego- beneficjenta tego prawa.

Obciążenie rzeczy służebnością osobistą jest również rozporządzeniem które może być kwestionowane w ramach przepisów art. 527 – 534 k.c.. Formułując taką ocenę Sąd I instancji odwołał się m. ibn. do judykatu Sądu Najwyższego z dnia 15 czerwca 2005 roku, sygn. IV CK 806/04,

c/ strona powodowa wykazała, w postępowaniu, iż przysługuje jej wierzytelność pieniężna względem dłużnika J. K. (1) wynikająca z nie uregulowania przez niego swoich zobowiązań podatkowych w ramach prowadzonej jednoosobowo działalności gospodarczej z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych za lata 2010-2012, podatku od towarów i usług za okresy od stycznia 2010, kończąc na I kwartale 2014 roku.

Wierzytelności te w dacie wytoczenia powództwa istniały i istnieją nadal. Ich wysokość wierzytelności została ustalona w wyniku kontrolnego postępowania podatkowego wszczętego w marcu 2014r. Mimo uchylecia decyzji Dyrektora Izby Administracyjnej Kontroli Skarbowej przez WSA w K.kwestie wymiaru podatków zostały skierowane do ponownego rozpoznania w postępowaniu administracyjnym. Nie można też zgodzić się z argumentacją pozwanych, iż wierzytelności, których ochrony domaga się powód nie istniały w dacie dokonania zaskarżonych czynności prawnych, bowiem jak słusznie podkreśliła strona powodowa obowiązek regulacji podatków przez płatników wynika z przepisów prawa podatkowego z mocy samego prawa, a normy te określają też to, kiedy wierzytelności z tego tytułu stają się wymagalne. Decyzje administracyjne określające wymiar ilościowy podatku mają jedynie charakter deklaratoryjny.

J. K. (1) prowadząc jednoosobową działalność gospodarczą, profesjonalnie się nią zajmując, wiedział o konieczności regulowania podatku od towarów i usług i podatku dochodowego, jak wykazało to postępowanie bezspornie w latach 2010-2012, Podjął jednak szereg działań zamierzających do zaniżenia swojego obowiązku podatkowego.

W ocenie Sądu I instancji strona powodowa wykazała, że wobec dłużnika J. K. (1) wskazane przez nią wierzytelności publicznoprawne jest realne i skonkretyzowane, chociaż na chwilę orzekania nie można precyzyjnie wskazać ich wysokości, ponieważ część z decyzji podatkowych została uchylona przez sąd administracyjny, a postępowanie dotyczące wysokości obowiązku podatkowego miało być prowadzone ponownie.

Nie ma to jednak znaczenia dla oceny roszczenia Skarbu Państwa albowiem w chwili wtoczenia powództwa pauliańskiego chroniona nim wierzytelność/ wierzytelności/ nie musi być jeszcze wymagalna ani wykonalna,

d/ zważywszy na ustalone w postępowaniu okoliczności faktyczne, Sąd Okręgowy uznał, iż Skarb Państwa udowodnił stan swojego pokrzywdzenia wszystkimi trzema zakwestionowanymi czynnościami z 14 stycznia 2014r oraz 1 lutego 2016r / pomiędzy osoba trzecią – żoną dłużnika a osobą czwartą M. J. (1) /.

Ta przesłanka skargi pauliańskiej jest spełniona wówczas , gdy stan majątku dłużnika jest taki, że uniemożliwia wierzycielowi całkowicie lub częściowo zaspokojenie w drodze egzekucji przysługującej mu względem dłużnika wierzytelności.

Przyjmuje się również w orzecznictwie Sądu Najwyższego i Sądów powszechnych , iż pokrzywdzenie wierzyciela oznacza także niemożność, utrudnienie lub odwleczenie zaspokojenia wierzyciela. Akcją pauliańską uzasadnia każde powiększenie niewypłacalności, bez względu na jego rozmiar. Istnienie zatem nawet pewnych aktywów w majątku dłużnika nie wyklucza przyjęcia stanu pokrzywdzenia wierzyciela, gdyż realizacja wierzytelności na skutek dokonania fraudacyjnej czynności prawnej uległa znacznemu pogorszeniu.

Przenosząc te uwagi na grunt faktyczny rozstrzyganej sprawy Sąd Okręgowy wskazał , że strona powodowa udowodniła, iż prowadziła przeciwko dłużnikowi niemu administracyjne postępowanie egzekucyjne, które umorzono z uwagi na to, że w postępowaniu egzekucyjnym dotyczącym należności pieniężnej nie uzyska się kwoty przewyższającej wydatki egzekucyjne.

Strona powodowa na podstawie kolejnych tytułów wykonawczych w 2018 i 2019 wszczęła kolejne postępowania egzekucyjne, w toku których zajęła wierzytelności z rachunku dłużnika w (...)Banku na kwotę 12.073,56 zł. Postępowania egzekucyjne w części w oparciu o określone tytuły wykonawcze umorzono, a inne są nadal prowadzone. Niemniej jednak w toku prowadzonych postępowań egzekucyjnych udało się ustalić, że obecna kondycja finansowa J. K. (1) nie pozwala na wyegzekwowanie od niego jakichkolwiek części długu, ponieważ nie posiada żadnego wartościowego majątku. Wskutek nieodpłatnego rozporządzenia mieniem na mocy zaskarżonej czynności prawnej - darowizny z ustanowieniem służebności oraz podziału majątku wspólnego małżonków, J. K. (1) utracił zdolność do regulowania swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych, stając się niewypłacalnym lub niewypłacalnym w wyższym stopniu niż przed kwestionowanymi czynnościami.

Pomiędzy tymi czynnościami a stanem majątkowym dłużnika istnieje związek przyczynowy albowiem spod władztwa dłużnika został usunięty taki składnik, który mógłby posłużyć na zaspokojenie choćby w części bardzo znacznych ilościowo zaległości podatkowych.

W tym kontekście Sąd odwołał się do tej części ustaleń z których wynika , że w ramach egzekucji administracyjnej zajęto m.in.jego udziały w spółce (...) sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej i jego wynagrodzenie za pracę w tej spółce. Okazało się jednak, że nie pobiera żadnego wynagrodzenia, a w związku z ogłoszeniem upadłości likwidacyjnej spółki (...) sp. z o.o. wierzyciel egzekwujący odstąpił od sprzedaży udziałów pozwanego, bo niewątpliwie nie ma zainteresowanych nabyciem ich w podmiocie o takiej kondycji ekonomicznej.

Oceniając pokrzywdzenie strony powodowej na skutek umowy darowizny z umową ustanowienia służebności mieszkania, Sąd Okręgowy stanął na stanowisku , że ma zastosowanie domniemanie wynikające z art. w art. 529 kc ponieważ dłużnik w momencie dokonywania darowizny i ustanowienia służebności mieszkania jako czynności nieodpłatnych był niewypłacalny.

Według pozwanych podział majątku dokonany w dniu 10.01.2014 roku nie spowodował niewypłacalności dłużnika, gdyż wskutek podziału nabył on od małżonki majątek o większej wartości, w szczególności poprzez uzyskanie na wyłączną własność aktywów i pasywów z prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej oraz 50 udziałów w spółce (...), które wcześniej wchodziły do majątku wspólnego małżonków

Stanowisko to nie jest uzasadnione dlatego , że na wskutek podziału majątku wspólnego J. K. (1) zrezygnował z wartościowych nakładów na piętrowy budynek mieszkalny o powierzchni użytkowej około 320 mkw oraz nakładów poniesionych na budowę drewnianych zabudowań gospodarczych. Dalej w umowie darowizny całą nieruchomością, którą poniesiono te nakłady darował żonie U. K. (1). Przekazany majątek miały zatem pokaźną wartość

Ponadto według par 3 a oświadczenia o przekształceniu jednoosobowego przedsiębiorstwa w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z dnia 10 grudnia 2013 roku spółce przekształcanej przysługiwały wszystkie prawa i obowiązki

przedsiębiorcy przekształcanego. Pozwany dłużnik nie mógł wobec tego w wyniku podziału majątku wspólnego, nabyć składników przedsiębiorstwa objętego wspólnością małżeńską, które wcześniej wniósł do spółki, i które stały się własnością tego podmiotu.

Sąd zwrócił także uwagę, iż małżonkowie w tej umowie podziału majątku wspólnego aktywa i pasywa związane z prowadzoną przez J. K. (1) działalnością gospodarczą pod firmą (...) oraz wartość 50 udziałów w (...) sp. z o.o. określili na łączną kwotę 1 700 000zł. Tak wskazaną wartość powodowy Skarb Państwa podważył, a pozwani nie przedstawili dowodów na realną wartość tych składników majątkowych.

W ocenie Sądu przedstawiona w akcie notarialnym wartość jest kwotą wirtualną, nie popartą żadnymi obiektywnymi dokumentami. Takim dokumentem nie jest plan przekształcenia jednoosobowego przedsiębiorstwa czy bilans zysków i strat. W dokumentach tych brak wskazania dokładnych składników majątkowych realnie istniejących i ich wartości. Policzone są jedynie pewne dane matematyczne.

Wobec tego trafnie strona powodowa podnosiła w postępowaniu brak ekwiwalentności świadczeń stron umowy o podziału majątku wspólnego.

Nawet jednak gdyby przyjąć, że jakiś ekwiwalent świadczenia dłużnika znalazłby się w jego majątku w wyniku realizacji umowy, to aby mówić o barku pokrzywdzenia wierzyciela taką czynnością, musiałby on być dostępny dla wierzyciela w celu zaspokojenia jego wierzytelności lub też posłużyć realnie do zaspokojenia innych wierzycieli dłużnika. Jak wykazało postępowanie dowodowe J. K. (1) nie dysponuje, na datę zamknięcia rozprawy takim ekwiwalentem z którego zaspokojenie Skarbu Państwa mogłoby rzeczywiście nastąpić,

e/ zdaniem Sądu do pokrzywdzenia Skarbu Państwa jako wierzyciela J. K. (1) doszło także poprzez zawarcie umowy z dnia 1 lutego 2016r, na podstawie której nieruchomości w S. została wniesiona przez U. K. (1) jako element majątku służącego prowadzeniu spółki cywilnej (...) wspólnie z M. J. (1)

Z okoliczności niniejszej sprawy wynika zbieżność czasowa zawarcia umowy spółki cywilnej (...), (...) s.c. z wcześniejszymi umowami o podział majątku wspólnego małżonków K. i J.. Działania małżonków, którzy prowadzili ze sobą przedsięwzięcia biznesowe, znali się osobiście i byli powiązani biznesowo, świadczą zdaniem Sądu I instancji o tym, że kwestionowane przeniesienie własności nieruchomości położonej w S., objętej KW (...) do wspólnego przedsięwzięcia obu pozwanych, było dalszym, lecz typowym zabiegiem dłużnika, który chciał pozbyć się majątku w obawie przed działaniami wierzyciela zmierzającymi do zaspokojenia jego pretensji finansowych, a ewentualnie także innych / przyszłych / wierzycieli,

f/ w ocenie Sądu Okręgowego J. K. (1) miał świadomość pokrzywdzenia Skarbu Państwa - Naczelnika Urzędu Skarbowego w N. jako jego wierzyciela.

Zgodnie z zapatrywaniem judykatury przypisanie dłużnikowi zamiaru pokrzywdzenia wierzyciela w rozumieniu art. 530 k.c. jest możliwe, gdy powstanie wierzytelności i stanu niewypłacalności jest wysoce prawdopodobne, ma charakter realny, a dłużnik mimo to decyduje się dokonać czynności, która uniemożliwi zaspokojenie wierzytelności przyszłych Ochroną pauliańską objęte są działania niełojalnego dłużnika, który dokonując czynności liczył się z możliwością posiadania wierzycieli oraz z tym, że jego działanie może łączyć się z ich pokrzywdzeniem.

Zamiar pokrzywdzenia wierzycieli polega na pozytywnej wiedzy dłużnika, badanej na datę dokonywania czynności fraudacyjnej o tym, iż ma zobowiązania, bez względu na to czy są sporne, bądź jeszcze niewymagalne oraz, że w następstwie czynności prawnej określone składniki wyjdą z jego majątku, a w konsekwencji mogą wystąpić problemy z zaspokojeniem wszystkich lub niektórych wierzycieli w chwili jej dokonywania lub w przyszłości.

Nie mają racji pozwani podkreślając, że J. K. (1) w dacie 10 stycznia 2014 roku nie wiedział o obciążających go należnościach publiczno – prawnych / podatkowych / Wierzytelności podatkowe, których dochodzi Skarb Państwa dotyczą podatku od towarów i usług za okresy od stycznia 2010, kończąc na I kwartale 2014 roku, a w zakresie podatku

dochodowego za lata 2010-2012. Powstały zatem (za wyjątkiem zaległości podatkowej od towarów i usług za I kwartał 2014 roku) w okresie poprzedzającym zaskarżone czynności prawne. W tych latach dłużnik miał dokładną wiedzę o należnościach podatkowych, których z pełną świadomością nie odprowadzał w należnej wysokości, podejmując celowe działania zmierzające do ukrycia przed Urzędem Skarbowym rzeczywistych rozmiarów tych obowiązków .

Sąd I instancji wskazał , iż będąc przesłuchany w toku postępowania karnego w charakterze podejrzanego przyznał, że wystawiał puste faktury dla innych przedsiębiorców, z którymi pracował, oni też wystawiali mu takie faktury, co pozwalało mu na opłacanie niższego podatku VAT. Miał zatem pełną świadomość, że reguluje zobowiązania podatkowe ale w zaniżonych wymiarach nawet jeśli pierwotna kontrola podatkowa przeprowadzona w 2012 roku nie wykazała żadnych nieprawidłowości i jeszcze w styczniu 2014 roku J. K. (1) wystawiono zaświadczenia o niezaleganiu z podatkami.

Zdaniem Sądu niewątpliwe dłużnik zawierając umowę podziału wspólnego majątku małżonków, umowę darowizny i służebności w dniu 10.01.2014 roku motywowany był chęcią ochrony swojego mienia przez ewentualną egzekucją podatkową w przyszłości.

W świetle powyższego, nie budziło wątpliwości Sądu Okręgowego także , iż pozwane U. K. (1) i M. J. (1) uzyskały korzyści majątkowe na skutek zaskarżonych czynności prawnych,

g/ W tej sprawie do oceny wiedzy osoby trzeciej tj. U. K. (1) o działaniu męża z pokrzywdzeniem wierzyciela przy zawieraniu z nią czynności z dnia 10 stycznia 2014r w postaci przeniesienia na nią prawa własności zabudowanej nieruchomości w S. wraz z ustanowieniem na rzecz męża służebności osobistej mieszkania, ma zastosowanie art. 528 kc. Była to bowiem czynność nieodpłatna.

Sąd wskazał , rozważając wpływ na taką jej kwalifikację równoczesnego ustanowienia służebności mieszkania , wskazał , iż pokrycie w całości świadczenia wzajemnego przez nią jako osobę trzecią z substratu majątkowego, który nabyła od dłużnika, kwalifikuje zawartą umowę przeniesienia własności nieruchomości z równoczesnym obciążeniem jej służebnością osobistą, jako czynność prawną nieodpłatną rozumieniu tego przepisu.

Rozważając z tego samego punktu widzenia umowę o podział majątku dorobkowego małżonków K. , dając wyraz swoim wątpliwościom co do ekwiwalentności świadczeń stron , ocenił , że w tym przypadku będzie miało zastosowanie domniemanie z art. 527 par. 3 kc

Pozwana U. K. (1) pozostając w bliskim stosunku rodzinnym z dłużnikiem wiedziała, że dokonując tej czynności działa on ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela. Domniemania tego pozwani nie obalili.

Co więcej z zasad doświadczenia życiowego wynika, że jeżeli małżonkowie żyją i funkcjonują wspólnie, a tak jest w przypadku małżonków K. do tej pory, to rozmawiają na tematy związane z sytuacją finansową, która ma niebagatelny wpływ na sytuację osobistą i rodzinną, nawet jeśli tylko jedno z małżonków prowadzi z nich firmę obracającą dużymi kwotami pieniędzmi.

Pozwana musiała też wiedzieć o sytuacji finansowej przedsiębiorstwa męża i dlatego doszło do przedsięwziętych wspólnie przesunięć majątkowych, dokonanych czynnościami z 10 stycznia 2014r. Sąd wskazując , że nie były one umowami typowymi i miały skomplikowaną treść uznał, iż oboje małżonkowie musieli ich treść i jak i potrzebę zawarcia uprzednio omówić i wspólnie o nich zdecydować,

h/ w ocenie Sądu Okręgowego fakty ustalone w postępowaniu, odnoszące się do czynności pomiędzy U. K. (1) i M. J. (1) z dnia 1 lutego 2016r., pozwalają na wniosek , iż strona powodowa wykazała , że pozwana M. J. (1) zawierając ją wiedziała , że J. K. (1) przenosząc na małżonkę nieruchomość w S. , którą jego żona wniosła do majątku , który miał posłużyć prowadzonej przez obie pozwane działalności gospodarczej - w strukturze spółki cywilnej (...) - działał z pokrzywdzeniem wierzyciela Skarbu Państwa.

Do kwestionowanej przez Skarb Państwa czynności doszło w lutym 2016 roku, m.in. po głośnym w lokalnej społeczności zatrzymaniu J. K. (1) przez CBA. O fakcie tym jak i zarzucanym dłużnikowi przestępstwie wyłudzenia podatku pozwana M. J. (1) musiała zatem wiedzieć.

Jak wykazało to postępowanie pozostawała też w bardzo zażyłych relacjach z małżonkami K., wręcz przyjaźniła się z U. K. (1), musiała zatem i od niej wiedzieć o aktualnej sytuacji męża dłużnika. Sąd zwrócił także uwagę, iż obie pozwane w dacie dokonywania tej czynności miały wspólne powiązania gospodarcze, zamierzając prowadzić razem wspólne przedsięwzięcie, na potrzeby którego umowa została zawarta.

Za stanowiskiem strony powodowej przemawia zatem także domniemanie z art. 527 par. 4 kc, którego pozwane w procesie nie obaliły.

Sąd I instancji wskazał również, iż jak wynikało z ustaleń faktycznych małżonkowie J. niewiele później zawarli podobną w treści do tej zawartej przez małżonków K. w dniu 10 stycznia 2014r., umowę podziału majątku wspólnego małżonków i darowizny na rzecz M. J. (1) nieruchomości zabudowanej domem mieszkalnym. Z uwagi na tożsamość pewnych postanowień umownych w świetle zasad doświadczenia życiowego należało stwierdzić, że rodziny K. i J. konsultowały się ze sobą i ściśle współpracowały.

Nie budzi wątpliwości, że współnikiem spółki cywilnej (...), (...) s.c., do której majątku włączono nieruchomość darowaną żonie przez dłużnika jest małżonka prokurenta(...) sp. z o.o., aktualnie przejętej przez spółkę słowacką. D. J. był dokładnie zorientowany w interesach J. K. (1), trudno zatem przyjąć, że tej wiedzy nie przekazał swojej małżonce.

Podstawą rozstrzygnięcia o kosztach procesu była norma art. 98 par. 1 kpc i art. 99 kpc oraz art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Na podstawie tego przepisu Sąd nakazał ściągnąć od pozwanych solidarnie na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Nowym Sączu opłatę od pozwu, której strona powodowa nie miała obowiązku ponosić.

Apelację od tego orzeczenia złożyli wszyscy pozwani, obejmując jej zakresem jego całość, we wniosku środka odwoławczego domagając się jego zmiany poprzez oddalenie powództwa wobec J. K. (1), U. K. (1) i M. J. (1) oraz przyznania na rzecz każdego ze skarżących odrębnie od strony powodowej kosztów procesu i postępowania przed Sądem II instancji.

Środek odwoławczy został oparty na zarzutach:

- naruszenia prawa procesowego, w sposób mający dla treści rozstrzygnięcia istotne znaczenie, a to art. 233 par. 1 kpc, wobec przekroczenia granic swobodnej oceny zgromadzonych dowodów i zastąpienia jej oceną dowolną, a przy tym sprzeczną z regułami logiki.

Podnoszonej wady oceny apelujący upatrywali w niepowiązaniu przez Sąd I instancji faktu, iż majątek jakim pozwany dłużnik dysponował w ramach jednoosobowego przedsiębiorstwa (...) i ten w oparciu o który prowadziła swoją działalność spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (...) w upadłości był tożsamy. Tym samym był on przedmiotem czynności prawnej pozwanych małżonków dokonujących podziału majątku dorobkowego w dniu 10 stycznia 2014r,

- błędu w ustaleniach faktycznych polegającego na przyjęciu przez Sąd I instancji, iż majątek, który w wyniku tego podziału dłużnik otrzymał od U. K. (1) nie miał realnej wartości, która mogła posłużyć do zaspokojenia publiczno-prawnych wierzytelności Skarbu Państwa mimo, iż z dowodów przeprowadzonych w sprawie wynika wniosek przeciwny.

Wady tej skarżący upatrywali także w ustaleniu przez Sąd I instancji, iż dokonując czynności w dniu 1 lutego 2016r obydwie pozwane miały świadomość, że dłużnik działał z pokrzywdzeniem wierzyciela.

W odniesieniu do tego elementu zarzutu skarżący eksponowali okoliczność, że dokonując jej ani U. K. (1) ani M. J. (1) nie mogły przewidzieć, iż J. K. (1) jest lub będzie w przyszłości dłużnikiem podatkowym Skarbu Państwa, tym bardziej, że postępowania podatkowe były nadal w toku.

Zakwestionowali także uznanie przez Sąd Okręgowy, iż znaczenie dla kwestionowanego ustalenia /i w konsekwencji wniosku prawnego służącego ocenie roszczenia zgłoszonego w pozwie / ma nadal prowadzone postępowanie karne przeciwko J. K. (1). Wskazywali, że wnioski jakie wyciągnął Sąd orzekający z tego faktu są zbyt daleko idące.

- naruszenia prawa materialnego w następstwie :

a/ nieprawidłowego zastosowania art. 65 par. 1 i 2 kc, którego skarżący upatrywali w oparciu dokonanej oceny prawnej i faktycznej roszczenia strony powodowej na niekompletnej analizie postanowień czynności prawnych zawartych przez małżonków K. w dniu 10 stycznia 2014r. Analiza ta dokonana w sposób poprawny prowadziłyby do wniosku, że czynności te nie miały charakteru nieodpłatnego, mając charakter ekwiwalentny,

b/ wadliwego zastosowania art. 584¹ kodeksu spółek handlowych, w następstwie przyjęcia, że oświadczenie z dnia 10 grudnia 2013r o przekształceniu jednoosobowego przedsiębiorstwa dłużnika w spółkę z v ograniczoną odpowiedzialnością (...) skutkowało przeniesieniem do niej majątku tego przedsiębiorstwa,

Zdaniem skarżących oświadczenie to miało jedynie charakter czynności zobowiązującej zmierzającej do zmiany formy organizacyjno - prawnej działalności dłużnika, nie powodującej, iż majątek ten przestał być majątkiem dorobkowym małżonków K.,

c/ wadliwego zastosowania art. 527 par. 1 kc, wobec uznania czynności, którą małżonkowie dokonali podziału majątku dorobkowego za bezskuteczną wobec strony powodowej mimo, że miała ona charakter ekwiwalentny a uzyskany przez dłużnika na jej podstawie majątek mógł posłużyć Skarbowi Państwa do zaspokojenia jego wierzytelności,

d/ niepoprawnego niezastosowania art. 584¹ kodeksu spółek handlowych i nie uwzględnienia przez Sąd I instancji w ramach dokonanej oceny roszczenia strony powodowej, iż spółka (...) została wpisana do KRS już po dacie czynności z 10 stycznia 2014r.

Zatem w sposób nieuzasadniony przyjął, iż U. K. (1) dokonując podziału majątku wspólnego z mężem w tym dniu nie mogła przenieść na jego rzecz udziału jakim dysponowała w majątku wniesionym do tej spółki w wyniku przekształcenia jednoosobowego przedsiębiorstwa prowadzonego uprzednio przez dłużnika.

Odpowiadając na apelację strona pozwana domagała się jej oddalenia jako pozbawionej uzasadnionych podstaw oraz obciążenia pozwanych kosztami postępowania przed Sądem II instancji.

W swoim stanowisku polemicznie podniosła się do każdego z zarzutów, które powołali skarżący.

Przed merytorycznym rozpoznaniem apelacji, postanowieniem z dnia 19 sierpnia 2020r Sąd Rejonowy dla K.w K., w sprawie oznaczonej sygnaturą (...) ogłosił upadłość pozwanego J. K. (1), jako osoby fizycznej nie prowadzącej działalności gospodarczej. / por k. 750 akt /

Syndyk upadłego, działając na podstawie art. 133 ust. 1 ustawy Prawo upadłościowe /DzU z 2015 poz. 978 / złożył oświadczenie o wstąpieniu do postępowania w miejsce dotychczasowego powoda.

W piśmie procesowym z dnia 15 stycznia 2021r podtrzymał dotychczasowe stanowisko poprzemienika wyrażone w odpowiedzi na apelację pozwanych. Jednocześnie zmienił treść żądania pozwu w ten sposób, że domagał się aby wszystkie trzy czynności dokonane pomiędzy J. K. (1) i U. K. (1) w dniu 10 stycznia 2014r / w zakresie opisanym uprzednio oraz pomiędzy żoną dłużnika i M. J. (1) w dniu 1 lutego 2016r zostały uznane za bezskuteczne w stosunku

do masy upadłości , w celu zaspokojenia wierzytelności wobec upadłego. Wniósł ponadto o przyznanie na swoją rzecz od pozwanych kosztów postępowania apelacyjnego / por. k. 770-774 akt/.

Rozpoznając apelację Sąd Apelacyjny rozważył :

Środek odwoławczy pozwanych jest uzasadniony jedynie w części , a zmiana orzeczenia Sądu I instancji jest przede wszystkim następstwem wstąpienia do postępowania, w miejsce dotychczasowego powoda, syndyka masy upadłości dłużnika J. K. (1) , jako osoby fizycznej nie prowadzącej działalności gospodarczej , na podstawie art. 133 ust. 1 ustawy prawo upadłościowe.

Konsekwencje prawne tej zmiany podmiotowej i połączonej z nią korekty żądania pozwu, które w ostatecznym wyniku doprowadziły także do częściowego uwzględnienia apelacji pozwanych zostaną wyjaśnione w końcowej części stanowiska prawnego Sądu II instancji.

Żaden z zarzutów na których opiera się apelacja pozwanych nie jest uzasadniony

Skarżący nie mają racji podnosząc zarzut procesowy naruszenia art. 233 §1 kpc w następstwie dokonania oceny zgromadzonych dowodów - wbrew- jak twierdzą- zasadom logiki.

Zarzut tego rodzaju jest uzasadniony jedynie wówczas , gdy spełnione zostaną równocześnie dwa warunki.

Strona odwołująca się do niego wykaże , że rzeczywiście sposób postępowania Sądu naruszał indywidualnie oznaczoną normę [normy] formalne. Jednocześnie nieprawidłowości te prowadziły do następstw , które miały istotny wpływ na treść wydanego orzeczenia. Nieco inaczej kwestię tę ujmując zarzut procesowy jest usprawiedliwiony jedynie wówczas, jeżeli zostanie dowiedzione ,że gdyby nie potwierdzone błędy proceduralne Sądu niższej instancji , orzeczenie kończące spór stron miałyby inną treść.

Trzeba także wziąć pod uwagę , że skuteczne zakwestionowanie oceny zgromadzonych dowodów wymaga od strony wykazania na czym , w odniesieniu do zindywidualizowanych dowodów polegała nieprawidłowość postępowania Sądu, w zakresie ich oceny i poczynionych na jej podstawie ustaleń.

W szczególności strona ma wykazać dlaczego obdarzenie jednych dowodów wiarygodnością czy uznanie, w odróżnieniu od innych, szczególnego ich znaczenia dla dokonanych ustaleń , nie da się pogodzić z regułami doświadczenia życiowego i [lub] zasadami logicznego rozumowania , czy też przewidzianymi przez procedurę regułami dowodzenia.

Nie oparcie stawianego zarzutu na tych zasadach , wyklucza uznanie go za usprawiedliwiony, pozostając dowolną , nie doniosłą z tego punktu widzenia polemiką oceną i ustaleniami Sądu niższej instancji.

/ por. w tej materii , wyrażające podobne stanowisko , powołane tylko przykładowo, orzeczenia Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2001, sygn. IV CKN 970/00 i z 6 lipca 2005, sygn. III CK 3/05 , obydwie powołane za zbiorem Lex/

Ponadto nie można tracić z pola widzenia również , że swobodna ocena dowodów stanowi jeden z podstawowych elementów składających się na jurysdykcyjną kompetencję Sądu , który dowody bezpośrednio przeprowadza.

Ma to m. in. i takie następstwo , że nawet w sytuacji w której z treści dowodów można , w zakresie ustaleń , wyprowadzić równie logiczne , chociaż przeciwne do przyjętych przez Sąd I instancji wnioski , to zarzut naruszenia normy art. 233 §1 kpc , pomimo to , nie zostanie uznany za usprawiedliwiony.

Dopóty , dopóki ocena przeprowadzona przez Sąd ocena mieści się w granicach wyznaczonych przez tę normę procesową i nie doznały naruszenia wskazane tam jej kryteria , Sąd Odwoławczy obowiązany jest ocenę tę , a co za tym idzie także wnioski z niej wynikające dla ustaleń faktycznych , aprobować .

To, w jaki sposób pozwani motywują jego realizację , wyklucza uznanie go za uzasadniony.

W miejsce rzeczowej, opartej na wskazanych wyżej kryteriach , odniesionej do indywidualnie oznaczonych dowodów [i opartych na wnioskach z tej oceny wynikających ustaleń faktycznych , które przez to miałyby być dotknięte podnoszonym przez nich błędem] , polemiki ze sposobem postępowania Sądu Okręgowego , skarżący ograniczają się do przeciwstawienia własnej ich wersji , jak podnoszą , poprawnej.

Nieprawidłowość Sądu na której oparte są w istocie obydwie zarzuty - zgodnie z argumentacją apelantów - sprawdza się ją się do tego , że nie przyjął on wersji okoliczności afirmowanej przez nich, zgodnie z którą majątek jaki J. K. (1) uzyskał w wyniku podziału majątku dorobkowego dokonanej czynnością z dnia 10 stycznia 2014r miał znaczną wartość, stanowiącą gwarancję zaspokojenia wierzytelności publiczno – prawnych Skarbu Państwa.

Z argumentów pozwanych wynikało , że wartość tę reprezentował udział w aktywach i pasywach powstałych w czasie prowadzenia przez dłużnika działalności gospodarczej (...), a które jak oświadczyli zgodnie małżonkowie wchodziły w skład majątku wspólnego i U. K. (1) dysponuje w nich udziałem / który przenosi na męża/.

Już stwierdzenie takiego sposobu motywowania stawianych zarzutów wystarcza dla oparcia ich obu.

Zatem jedynie na marginesie w drodze uwag uzupełniających i o charakterze porządkowym , zauważyć należy , że zasadnie Sąd I instancji w ustaleniach wskazał , że wartość przedmiotu umowy o podział majątku jej strony oznaczyły dowolnie na kwotę 1 700 000 złotych , skoro materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie pozwalała na zweryfikowanie tego, jaka rzeczywistą wartość miał udział / w aktywach i pasywach / jednoosobowej działalności gospodarczej , który miała przenieść na męża U. K. (1) tą czynnością.

Weryfikacja ta wymagałaby przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego odpowiedniej specjalności , której pozwani - obarczeni takim dowodem- w postępowaniu nie wnioskowali, w warunkach gdy strona przeciwna zakwestionowała tę wartość wskazując nie tylko na brak wzajemnej ekwiwalentności czynności prawnej podziału ale także na niemożność zaspokojenia jej pretensji finansowych z tych składników , które miałyby otrzymać dłużnik wierzytelności , którymi na datę fraudacyjnej czynności dysponował Skarb Państwa.

Nie można też nie dostrzec , iż tak eksponowana w motywach obu zarzutów wysoka wartość majątku otrzymanego przez J. K. nie pozwoliła na ich zaspokojenie także i po dniu 10 stycznia 2014r o czym świadczy wynik prowadzonych postępowań egzekucyjnych.

Ponadto należy wskazać , że wszystkie aktywa , które zostały zgromadzone w ramach jednoosobowej działalności gospodarczej dłużnika zostały przeniesione aktem przekształcenia jej w [jednoosobową] spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością (...), który miał miejsce wcześniej aniżeli umowa o podział majątku bo z dnia 10 grudnia 2013r.

Sam akt założycielski spółki nosi datę jeszcze wcześniejszą - 22 lipca 2013r.

W postępowaniu pozwani nie starali się nawet wyjaśnić dlaczego w tych okolicznościach małżonkowie oświadczyli w umowie podziałowej , iż nadal aktywa i pasywa jednoosobowego przedsiębiorstwa (...) stanowią przedmiot udziału małżonki dłużnika jako osoby fizycznej skoro jak wynika z paragrafu 3 a aktu przekształcenia, powstałej w jego wyniku spółce przysługują wszystkie prawa i obowiązki przekształcanego przedsiębiorcy. Z oświadczenia tego wynikało , iż dłużnik uznawał , że dysponuje całością tych praw i obowiązków, a nie jedynie udziałem w nich, jak ma to wynikać w oświadczenia małżonków w umowie z dnia 10 stycznia 2014r.

Nie podjęli aktywności dowodowej także celu wyjaśnienia także tego , na jakiej podstawie oznaczyli wartość dokonywanej czynności prawnej na wskazana wyżej kwotę 1, 7 miliona złotych tym bardziej , iż przedmiotem przeniesienia na dłużnika miał być także udział w pasywach związane z działalnością jednoosobowego przedsiębiorstwa/.

Nie można też w ramach dokonywanej oceny, tracić z pola widzenia i nie uwzględniać – niekwestionowanej przez apelujących okoliczności zgodnie z którą egzekucja skierowana przez Skarb Państwa do udziałów dłużnika w spółce (...) także nie doprowadziła do zaspokojenia - chociażby w części - jego pretensji finansowych stwierdzonych w administracyjnych tytułach wykonawczych mimo, że wniosek egzekucyjny także tych udziałów dotyczył.

Z podanych przyczyn uznając obydwa zarzuty procesowy i dotyczący ustaleń za chybione, Sąd Apelacyjny przyjmuje ustalenia poczynione przez Sąd Okręgowy za własne.

Wymagają one uzupełnienia o okoliczności wynikające z treści informacji Naczelnika Urzędu Skarbowego w N.z dnia 14 stycznia 2022r / k. 837-838 akt /, której wiarygodności nie kwestionowała żadna ze stron.

Uzupełnienie to przedstawia się następująco :

Na dzień udzielenia informacji stan zaległości podatkowych J. K. (1) wobec Skarbu Państwa, po zakończeniu postępowań administracyjno – podatkowych i sądowych ich dotyczących, odpowiada kwocie łącznej 4 031 329, 03 zł, w tym należność główna w wysokości 2 464 087, 03 zł oraz odsetki 1 567 242 zł.

Suma ta odpowiada należnościom z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych za lata 2011i 2012 oraz podatku od towarów i usług za lata 2010, 2011 i 2012r. Jak wskazał Skarb Państwa, należność z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych / kwota główna i odsetki / nie stanowią już obciążenia dłużnika albowiem wierzytelności tego tytułu uległy przedawnieniu.

W świetle tych ustaleń niezasadne są także sformułowane przez pozwanych zarzuty materialne.

Nie mają racji skarżący gdy ponoszą zarzut naruszenia art. 65 §1 i 2 kc w sposób przez siebie opisany w jego motywach.

Nie dowiedli w postępowaniu - z przyczyn wskazanych wyżej - że czynność prawna podziału majątku dorobkowego była czynnością wzajemnie pomiędzy jej stronami ekwiwalentną.

Nota bene nawet wniosek przeciwny byłby doniosły dla rozstrzygnięcia wówczas gdyby dłużnik i pozostałe pozwane zdołały dowieść, że świadczenie jakie otrzymał J. K. (1) wyniku podziału dorobku pozostało w jego majątku i mogło realnie posłużyć do zaspokojenia publicznoprawnych wierzytelności Skarbu Państwa, które chce on chronić ocenianą skargą pauliańską względnie posłużyło wcześniej uzasadnionemu prawnie zaspokojeniu innych wierzycieli. Temu obowiązkowi o czym była już uprzednio mowa, nie sprościli.

Odeprzeć należy zarzut naruszenia art. 584¹ kodeksu spółek handlowych.

Biorąc pod uwagę to, w jaki sposób skarżący uzasadniają ten zarzut, powiedzieć należy, iż - jak zasadnie w odpowiedzi na apelację podnosi Skarb Państwa przyczyną niewypłacalności może być nie tylko jednostkowa czynność dłużnika ale ich wzajemnie się uzupełniający i powiązany kausalnie łańcuch, którego jednym z elementów jest czynność lub są czynności objęta[objęte] żądaniem uznania za fraudacyjne.

Ich ocena z tego punktu widzenia dokonywana jest na datę wytoczenia powództwa pauliańskiego a nie na chwilę dokonania.

/ por także w tej materii, zbieżne z zaprezentowanym, stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w judykacie z dnia 12 maja 2005, sygn. V CK 559/04/.

Czynność dłużnika w postaci dokonanego w dniu 10 grudnia 2013r przekształcenia jednoosobowej działalności gospodarczej w spółkę prawa handlowego – (...) spółka z o. o., była tylko pierwszym elementem ciągu jego przedsięwzięć prowadzących w swoich konsekwencjach do niewypłacalności w rozumieniu art. 527 §2 kc.

Zatem to , że utworzona w ten sposób spółka została zarejestrowana w kwietniu 2014r., a zatem już po dokonaniu czynności z 10 stycznia 2014r pozostaje bez znaczenia dla oceny zasadności roszczenia zgłoszonego w pozwie , tym bardziej, iż dokonując pierwszej z czynności w ramach tego łańcucha J. K. (1) musiał sobie zdawać sprawę , chociażby w granicach ewentualności , że pozostaje dłużnikiem podatkowym Skarbu Państwa , a przedsięwzięta wówczas i czynności kolejne, umniejszając majątek, mogą dorowadzić do co najmniej pogorszenia perspektyw zaspokojenia pretensji finansowych pierwotnej strony powodowej.

Chybiony jest zarzut naruszenia art. 527 §1 kc w sposób opisany przez skarżących w jego uzasadnieniu.

Wbrew tej argumentacji, trafne jest stanowisko Sądu I instancji , który w oparciu o dokonane ustalenia faktyczne uznał , że spełnione zostały wszystkie przesłanki od których ustawodawca uzależnił uwzględnienie skargi pauliańskiej.

Nie powtarzając stanowiska Sądu meriti wskazać jedynie należy , że :

a/ obowiązek podatkowy po myśli art. 21 §1 pkt 1 w zw z par. 2 i par.3 ustawy ordynacja podatkowa [jedn. tekst DzU z 201 poz. 1540] , spoczywa na podatniku z mocy samego prawa o ile tylko będą mieć miejsce zdarzenia z którymi ustawa łączy jego powstanie. Taką samą podstawę mają ewentualne zaległości podatkowe albowiem to podatnik jest zobowiązany ustalić wysokość zobowiązania podatkowego , zadeklarować go i obowiązek ten wykonać wnosząc odpowiednią sumę w celu jego wygaszenia.

Sąd decyzje administracyjne określające zaległość z tego tytułu i jej ilościowy wymiar mają jedynie charakter deklaratoryjny,

b/ z niekwestionowanej przez skarżących w apelacji części ustaleń faktycznych wynikało , że J. K. (1) m. in. zaniżał należności podatkowe z tytułu VAT współdziałając z innym przedsiębiorcą , co sam przyznał, zeznając w postępowaniu karnym prowadzonym przez Prokuraturę Okręgową w C.w sprawie oznaczonej sygnaturą (...)

Zatem mimo obowiązku ustawowego nie deklarował ani nie płacił należności podatkowych w odpowiedniej wysokości , nie czynił tego także w wymaganym terminie.

Z konsekwencji takiego postępowania, prowadzącego do zaległości podatkowych musiał sobie jako osoba prowadząca od wielu lat działalność gospodarczą zdawać sprawę , podobnie jak i z tego , że tym samym uzyskuje status dłużnika Skarbu Państwa , który te należności publiczno prawne był zobowiązany świadczyć bez uprzedniego wezwania,

c/ stąd , przyjemniej w graniach ewentualności powinien był zdawać sobie sprawę, że będąc dłużnikiem Skarbu Państwa i dokonując czynności prawnych z małżonką w dniu 10 stycznia 2014r działa z jego pokrzywdzeniem w rozumieniu art. 527 §2 kc.

Dokonywał nimi bowiem przesunięć składników majątkowych , które mogły posłużyć do zaspokojenia wierzytelności podatkowych Skarbu Państwa , przy czym , jak już wcześniej wskazano były one elementami całego ciągu zdarzeń podjętych z jego inicjatywy , które w ostatecznym wyniku doprowadziły do tego , że pretensje finansowe Skarbu Państwa pozostały niezaspokojonymi.

Nawet gdyby przyjąć / ku czemu , z przyczyn o których była mowa wcześniej , brak dostatecznych podstaw / , iż czynność podziału dorobku z małżonką miała charakter wzajemnie ekwiwalenty , dla sformułowania oceny , iż działanie J. K. (1) nie miało charakteru krzywdzącego wierzyciela, konieczne byłoby dowiedzenie , że z tego ekwiwalentu po stronie dłużnika [pierwotna] strona powodowa mogłaby te pretensje finansowe zaspokoić. Przy tym postępowanie egzekucyjne prowadzące do takiego rezultatu w konsekwencji , jak twierdzą zgodnie pozwani „ czynności zamiany „ nie doznałoby utrudnienia czy nie łączyłoby się z odwleczeniem w czasie tego pozytywnego dla wierzyciela efektu.

Fakty ustalone w sprawie w sposób oczywisty tego nie potwierdzają.

Zasadnie też Sąd I instancji ocenił na podstawie dokonanych ustaleń faktycznych , że czynność dokonana pomiędzy małżonkami K. w dniu 10 stycznia 2014r., obejmująca przeniesienie na żonę dłużnika prawa własności nieruchomości położonej w S. wraz z ustanowieniem dla niego służebności osobistej mieszkania w budynku znajdującym się na działce (...), była czynnością nieodpłatną, z przyczyn wskazanych w motywach orzeczenia.

Stanowisko to pozostaje zgodne z poglądem Sądu Najwyższego wyrażonym w wyroku z dnia 14 listopada 2012 , sygn. II CSK 206/12 , powołanym za zbiorem Legalis.

Zatem po myśli 528 kc roszczenie pauliańskie w odniesieniu do tej czynności zdziałanej przez nią z mężem dłużnikiem jest wobec U. K. (1) uzasadnione bez względu na to , czy zawierając umowę wiedziała o tym , iż J. K. (1) działał wówczas z pokrzywdzeniem Skarbu Państwa jako swojego wierzyciela.

W odniesieniu do czynności podziału majątku Sąd I instancji również trafnie ocenił , że żądanie pauliańskie pierwotnego wierzyciela skierowane wobec U. K. (1) / w zakresie w nim oznaczonym / jest usprawiedliwione.

Nawet przyjmując stanowisko najbardziej korzystne dla tej pozwanej oparte na ocenie zgodnie z którą umowa o podział dorobku nie była dokonana pod tytułem darmym to i tak roszczenie skierowane przeciwko niej należało ocenić jako zasadne.

Sąd I instancji trafnie odwołał się do domniemania z art. 527 §3 kc , poprawnie przy tym uznając , że U. K. (1) nie wykazała okoliczności , które podstawę tego domniemania mogłyby obalić.

Sąd Apelacyjny podziela również stanowisko prawne Sądu Okręgowego zgodnie z którym, uzasadnione jest również żądanie pauliańskie skierowane wobec M. J. (1) i umowy zawartej pomiędzy nią żona dłużnika w dniu 1 lutego 2016r.

M. J. (1), zawiązując z (...) spółkę cywilną w celu prowadzenia wspólnie w tej strukturze działalności gospodarczej i w wykonaniu zobowiązania z której żona dłużnika przeniosła także na nią własność darowanej jej przez dłużnika nieruchomości w S. , wiedziała , iż czynność w oparciu o którą właścicielem tej realności stała się jej - jak wynika z ustaleń - dobra znajoma- została dokonana przez dłużnika z pokrzywdzeniem wierzyciela.

Wiedza ta wynika z okoliczności , które powołał w motywach zaskarżonego orzeczenia Sąd I instancji i ich powtarzanie w tym miejscu , z przyczyn teleologicznych, jest zbędne.

Wskazać dla porządku jedynie trzeba , że obie pozwane dokonując tej czynności realizowały w ten sposób , uprzednio założone wspólne przedsięwzięcie gospodarcze , powodzeniu którego służyła zakwestionowana przez wierzyciela umowa. Usprawiedliwionym jest zatem przyjęcie , iż obie , w dacie 1 lutego 2016r., pozostawały już w utrwalonych relacjach o charakterze gospodarczym. Gdy do tego dodać ,iż skarżący nie kwestionują tego , że zatrzymanie J. K. przez Centralne Biuro Antykorupcyjne w związku z podejrzeniem wystawiania przez dłużnika faktur nie obrazujących rzeczywistych zdarzeń gospodarczych, w środowisku w jakim mieszka M. J. , odbiło się głośnym echem, a jej małżonek współpracował z dłużnikiem w ramach jednej z jego spółek - (...) – spółka z o. o. , będąc zorientowany w jego interesach potwierdzenie , iż wiedziała o działaniu dłużnika z pokrzywdzeniem wierzyciela , jest tym bardziej uzasadnione.

Trafnie dla uzasadnienia poprawności takiego wniosku, Sąd I instancji przytacza także okoliczność , że przygotowując się do przedsięwzięcia gospodarczego z żoną J. K. (1) M. J. (1) zawarła ze swoim mężem , tożsamą w założeniach z czynnością fraudacyjną K., umowę o podział dorobku i przeniesienia na nią prawa własności nieruchomości położonej w S./ której własność także wniosła do spółki powołanej z żoną dłużnika./.

Wstąpienie do postępowania , na jego odwoławczym etapie, syndyka masy upadłości J. K. (1) , na podstawie art. 133 ust. 1 ustawy prawo upadłościowe , w miejsce dotychczasowego powoda i dokonana przez niego zmiana żądania pozwu zdecydowały o konieczności zreformowania orzeczenia Sądu I instancji przez Sąd Apelacyjny w sposób wskazany w treści wydanego wyroku.

Opisana zmiana podmiotowa , w warunkach gdy pozwanym w sprawie był także dłużnik J. K. (1) spowodowała , iż na podstawie art.133 ust. 1 in fine ustawy prawo upadłościowe , Sąd II instancji obowiązany był uchylić zaskarżony w wyrok w stosunku do niego i postępowanie w tym zakresie umorzyć.

Dlatego orzekł jak w punkcie 1 sentencji uzasadnianego wyroku, na podstawie art. 386 §3 w zw z art. 133 ust. 1 ustawy Prawo upadłościowe [jedn. tekst DzU z 2019 poz. 498] .

Zmiana żądania dokonana przez syndyka po zastąpieniu dotychczasowego powoda w roli strony czynnej procesu [żądanie uznania kwestionowaniu czynności za bezskuteczne w stosunku do masy upadłości , w celu ochrony wszystkich wierzytelności zgłoszonych do masy upadłości dłużnika] , jest konsekwencją samego jego przystąpienia do postępowania oraz tego jaki jest zasadniczy cel jego działania, jako organu postępowania upadłościowego- ochrony interesów majątkowych wszystkich wierzycieli , których pretensje finansowe wobec upadłego mają być zaspokojone z funduszu masy.

Dlatego też Sąd II instancji ocenił , że zmiana nie jest objęta zakazem z art. 383 kpc , będąc zmianą dopuszczalną bez której wydane orzeczenie nie mogłoby być wykonane.

Tym nie mniej wstąpienie syndyka do postępowania na podstawie wskazanej wyżej normy prawa upadłościowego i taki wybrany przez niego sposób ochrony wierzytelności wszystkich wierzycieli upadłego spośród jej środków , które przewiduje ustawodawca upadłościowy powoduje , iż nie może dojść do zwiększenia zakresu odpowiedzialności pauliańskiej pozwanych / w rozstrzyganej sprawie osoby trzeciej i osoby czwartej /.

Poszerzeniu temu stoi na przeszkodzie norma art. 383 kpc albowiem przystąpienie syndyka nie jest zmianą okoliczności usprawiedliwiającą poszerzenie tej odpowiedzialności w drodze czynności procesowej wstępującego.

Wniosek taki jest tym bardziej w rozstrzyganej sprawie usprawiedliwiony gdy zważyć , że syndyk nie twierdził aby którykolwiek z innych wierzycieli J. K. (1) wystąpił z akcją pauliańską w celu ochrony swojej wierzytelności przed upływem terminu zawitego o jakim mowa w art. 534 kc.

Dlatego też przystąpienie syndyka do postępowania w miejsce wierzyciela , który roszczeniem tego rodzaju zamierzał chronić tylko swoją wierzytelność powoduje , iż wprawdzie czynności fraudacyjne mogą być uznane za bezskuteczne w stosunku do masy upadłości , a ochrona zostać poszerzoną na wierzytelności wszystkich wierzycieli upadłego ale tylko w granicach wartości pretensji finansowej tego z nich , który zdecydował się złożyć skargę pauliańską w terminie wskazanym w art. 534 kc

Zażywszy na to , że w modelu apelacji pełnej, Sąd II instancji w dalszym ciągu , w granicach zaskarżenia i jego podstaw rozpoznaje w dalszym ciągu tę samą sprawę musiał brać też pod rozwagę to , jakie na datę zamknięcia rozprawy były rodzajowo i ilościowo wierzytelności publiczno prawne , których ochronie służyło powództwo zgłoszone w pozwie.

Ponieważ zgodnie z niekwestionowaną przez strony informacją Naczelnika Urzędu Skarbowego w N. z 14 stycznia 2022r rodzaj i wysokość tych wierzytelności były inne / zakresowo węższe i ilościowo mniejsze niż w czasie kiedy o ich ochronie orzekł Sąd Okręgowy, / , Sąd Odwoławczy uwzględnił tę zmianę , uznając z tej przyczyny także - obok tej , która zdecydowała o umorzeniu postępowania wobec dłużnika- w części apelację pozwanych za uzasadnioną.

Rozstrzygając o kosztach procesu , Sąd Odwoławczy zastosował art. 98§1 i 3 kpc oraz art. 99 kpc uznając , że mimo częściowego oddalenia powództwa [pkt II sentencji wyroku] pozwane U. K. (1) i M. J. (1) są stronami przerywającymi spór albowiem żaden z ich zarzutów apelacyjnych nie został uznany za trafny.

Koszty te są od nich należne na rzecz ówczesnego reprezentanta powoda - Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej w częściach równych, a ogólna suma tych kosztów została ustalona , zważywszy na wartość przedmiotu sporu [300 000 złotych], na podstawie §2 pkt 7 Rozporządzenia MS w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 [DzU z 2015 poz. 1800] / pkt IV sentencji orzeczenia/.

Sąd stosując art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nakazał także ściąganie na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Nowym Sączu od przerywających pozwanych U. K. i M. J. nie uiszczona opłatę od pozwu , której pierwotna strona powodowa nie miała obowiązku ponosić. / pkt III sentencji orzeczenia/.

Z podanych przyczyn, Sąd Apelacyjny orzekł reformatoryjnie w sposób wskazany w punkcie 2I lit a/, b/ i c/, na podstawie art. 386 §1 kpc w zw z art. 527, 528 , 531 i 534 kc oraz art. 133 ust. 1 ustawy Prawo upadłościowe.

W pozostałej części środek odwoławczy pozwanych został oddalony , na podstawie art. 385 kpc.

Orzekając o kosztach postępowania apelacyjnego Sąd II instancji, na podstawie art. 98 §1 i 3 kpc w zw z art. 391 §1 obciążył nimi na rzecz syndyka masy upadłości pozwane w częściach równych. Ich suma odpowiadając wynagrodzeniu zastępującego syndyka zawodowego pełnomocnika procesowego, pozostając pochodną wartości przedmiotu zaskarżenia , została ustalona na podstawie § 2 pkt 7 w zw. z § 10 m ust. 1 pkt 2 wskazanego wyżej Rozporządzenia.

SSA Anna Kowacz - Braun SSA Grzegorz Krężolek SSA Sławomir Jamróg